

Bestuursverslag Deel A

De Waarden in ontwikkeling

Digitaal ondertekend met Hix door
drs. L.M.W. van der Vliet RA
op 17-06-2024 23:21
VAN REE 2 ACCOUNTANTS
vanaf IP xxx.x.52

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Profiel	4
1.2 Organisatie	6
2. Verantwoording van het beleid	11
2.1 Onderwijs & Kwaliteit	11
2.2 Personeel & Professionalisering	17
2.3 Facilitaire en Huisvestingszaken	22
2.4 Financieel beleid	26
2.5 Continuïteitsparagraaf	36
3. Verslag RvT	46
4. Verslag GMR	50

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Stichting de Waarden. Met dit document geven we inzicht in de ontwikkelingen die in dit jaar hebben plaatsgevonden en leggen we verantwoording af over hoe we onze financiële middelen voor het onderwijs hebben ingezet.

2023 was een jaar waarin ontwikkeling centraal stond. Een jaar waarin we teruggeblikt hebben op de vorige koersplanperiode en gestart zijn met de ontwikkeling van een nieuw koersplan, dat begin 2024 is vastgesteld. Een mooi resultaat van een coproductie van onze leerlingen, leerkrachten, diverse bestuurlijke gremia en externe stakeholders.

2023 was ook een jaar waarin we als Stichting de Waarden nader tot elkaar gekomen zijn rond het woord 'verbinding'. Ik ben trots op de enorme stappen die zijn gezet door alle belanghebbenden bij onze scholen. We hebben onze neuzen dezelfde kant op gezet; we hebben onze identiteit opnieuw lading gegeven, grote vooruitgang gemaakt in het versterken van onze kwaliteit en ons IB-netwerk zien ontwikkelen naar een lerend netwerk. Dit alles heeft geresulteerd in ons nieuwe, heldere, zeer concrete koersplan dat tot uit de haarvaten van de organisatie is gekomen.

Ik vind het heel mooi dat ik onderdeel heb mogen zijn van dit proces en word enthousiast van het feit dat iedere dag 2500 leerlingen onderwijs kunnen krijgen dat verzorgd is door gepassioneerde en deskundige leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel, in een tijd waarin het onderwijs – zeker vanwege personele tekorten – onder druk staat. Ik wil dit voorwoord dan ook gebruiken om iedereen die betrokken is bij onze organisatie te complimenteren en hartelijk te bedanken voor hun bijdrage. Elke dag zijn zij met veel bevologenheid en betrokkenheid de verbinding met elkaar en onze leerlingen aangegaan. Dat doet ertoe voor onze leerlingen en hun toekomst.

Gerard Toonen
bestuurder a.i.

1. Het schoolbestuur

Stichting de Waarden is een organisatie voor primair onderwijs. De stichting heeft zestien basisscholen, waarvan vijftien reguliere basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs. Deze scholen zijn gehuisvest in drie gemeenten, te weten Drimmelen, Goeree-Overflakkee en Moerdijk. De scholen variëren in omvang van 50 leerlingen tot 350 leerlingen en zij verzorgen voor circa 2.500 leerlingen onderwijs in de regio's. Dit doen zij samen met 333 personeelsleden. Zij werken samen om krachtig onderwijs te realiseren en ervoor te zorgen dat onze leerlingen het beste onderwijs krijgen dat mogelijk is.

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

In 2023 hebben we onze missie met alle geledingen opnieuw geladen. Wij zijn "Samen de Waarden". We staan voor kwalitatief goed onderwijs met als doel dat leerlingen zich vanuit een solide basis kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke burgers.

De Waarden staat voor de kwaliteit en kracht van onze professionals. Wij verzorgen goed onderwijs vanuit hoge verwachtingen. Wij bieden een kansrijke leeromgeving, waarin we ons onderwijs afstemmen op wat onze leerlingen nodig hebben. Onze pedagogische opdracht is om onze leerlingen goed voor te bereiden op hun toekomst in een veranderende samenleving. Daarin hebben we aandacht voor elkaar vanuit de inspiratie van de christelijk-sociale normen en waarden. We trekken actief op met onze onderwijs- en lokale partners in de omgeving. Ons onderwijs biedt onze leerlingen ruimte en veiligheid om te ontdekken en te zijn wie ze zijn en zich hierin te ontwikkelen. We zien onze leerlingen als mede-eigenaar van hun ontwikkeling en betrekken ouders hierbij actief.

Centraal staat de bedoeling van het onderwijs: waartoe dient ons onderwijs? Deze vraag vormt het hart van onze scholen en van onze onderwijsorganisatie. De vraag naar goed onderwijs beantwoorden

we vanuit onze gedeelde visie op goed leven, goed leren en goed samenleven. De Waarden werkt daarbij in een levensbeschouwelijke interconfessionele en pedagogische context. Wij zijn:

- 1 professioneel
- 2 samenwerkend
- 3 verantwoordelijk
- 4 eigentijds.

Het opnieuw laden van onze identiteit was het startpunt tot het komen tot een nieuw koersplan wat in 2024 is ingegaan. Voor 2023 is er een dispensatie afgegeven door de inspectie zodat de organisatie de benodigde stappen kon zetten ter voorbereiding op het nieuwe koersplan.

Het in 2023 doorlopende koersplan 'Onderwijs in beweging' bestaat uit zeven bouwstenen volgen.

Deze strategische koers is het kader geweest en gaf vorm aan de ontwikkelagenda.

Toegankelijkheid & toelating

Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid van Stichting de Waarden is te vinden in de schoolgidsen en op de website van de scholen. Als er twijfels zijn of de school de leerling passend onderwijs kan bieden, dan worden de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht. De school bepaalt dan samen met de ouders of toelating al dan niet met een extra ondersteuning verantwoord is. Mocht de conclusie getrokken worden dat de school hiertoe handelingsverlegen is, dan zal de school samen met de ouders op zoek gaan naar een andere, beter passende onderwijssetting.

1.2 ORGANISATIE

Contactgegevens + juridische structuur

Naam: Stichting de Waarden
Bestuursnummer: 41782
Adres: Kristallaan 1, 4761 ZC Zevenbergen
Telefoonnummer: 0168-404502
Emailadres: info@dewaarden.nl
Website: www.dewaarden.nl

Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald
De heer G.J. Toonen	bestuurder a.i.	voorzitter Raad van Toezicht Daltonschool De Vliegers (OB)

Scholen

In het organogram staan alle scholen vallend onder Stichting de Waarden vermeld en op onze website: [Onze scholen – Stichting de Waarden](#)

Organisatiestructuur

Stichting de Waarden legt als organisatie verantwoording af aan degenen die toezicht houden. Intern rapporteert de bestuurder aan de Raad van Toezicht. Extern wordt verantwoording afgelegd aan de minister van OC&W. Dit doen we door middel van het Jaarverslag. De bestuurder heeft bilaterale overleggen met de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de GMR. De bestuurder voert kwartaalgesprekken met de directeuren waarbij de concern controller en de HR-adviseur aanhaken.

College van Bestuur

Zij is belast met het bestuur in de zin der wet. Alle scholen worden in een positief kritische samenwerking aangestuurd en begeleid door het bestuur en ondersteund door het bestuurskantoor. Hierdoor kunnen individuele scholen zich zoveel mogelijk richten op de ontwikkeling van toekomstbestendig onderwijs. Het bestuur is eenhoofdig bij de Waarden.

Bestuurskantoor

Een professioneel bestuurskantoor ondersteunt het College van Bestuur, de Raad van Toezicht, de directeuren en de scholen. Binnen dit bureau werken deskundige medewerkers op het gebied van financiën, personeelszaken, huisvesting, ICT en (passend) onderwijs. Het bestuurskantoor heeft een eigen secretariaat.

Directeuren Netwerken

De directeuren werken samen met het bestuur in een lerend netwerk en zijn integraal verantwoordelijk voor de school en voor de uitvoering van het beleid. In het directeuren-beraad brengen de directeuren advies uit aan de bestuurder inzake beleidsvoornemens. De directeuren hebben professionele ruimte die samengaat met het afleggen van verantwoording en het nemen van verantwoordelijkheid.

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

Iedere school heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). Deze MR bestaat uit ouders en medewerkers. De leden van de MR worden gekozen door medewerkers en ouders van de betreffende school. De leden van de MR denken mee, praten mee en adviseren over het schoolbeleid. Op stichtingsniveau is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De GMR behartigt de belangen van kinderen/ouders en het personeel van de scholen die aangesloten zijn bij Stichting de Waarden. De GMR houdt zich bezig met het bovenschoolse beleid van stichting de Waarden. Ze praat en beslist mee over zaken die van belang zijn voor de kinderen en het personeel. Zij bespreekt dit bovenschoolse beleid met het College van Bestuur om vervolgens tot een weloverwogen advies of instemming te komen. Op die wijze tracht de GMR mede vorm te geven aan het beleid binnen Stichting de Waarden. Voor meer informatie verwijzen we graag naar hoofdstuk 4.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Stichting de Waarden is een belangrijke onderwijsorganisatie in Zevenbergen en omgeving. Ze neemt haar maatschappelijke positie dan ook serieus.

Sinds de oprichting werkt de Stichting de Waarden samen met andere (school)besturen, andere scholen, samenwerkingsverbanden, (jeugd)hulpverlening, ouders en andere partners. Bouwsteen 6 heet ook niet voor niets 'Blik naar Buiten'. We beschouwen niet alleen de school maar de hele maatschappelijke omgeving als leeromgeving. We geven (op stichtings- of schoolniveau) antwoord op de vraag tot hoe ver onze maatschappelijke opdracht strekt: bijdragen aan vorming van kinderen en jonge mensen (van 0 tot 12 jaar), bijdragen aan de bestrijding van schooluitval en optimalisering van zorg.

De richtinggevende uitspraken behorende bij deze bouwsteen zijn:

1. De Waarden werkt in co-creatie met medewerkers, leerlingen en ouders en externe stakeholders om het beleid en de uitvoering van processen verder te ontwikkelen.
2. Vanuit een visie op de eigen maatschappelijke opdracht pakt elke school lokale uitdagingen zo veel mogelijk samen met relevante maatschappelijke partners op.

Het onderstaande schema geeft meer beeld van welke contacten er o.a. op bestuurlijk niveau zijn:

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Lokaal	

Gemeenten Moerdijk, Drimmelen en Goeree-Overflakkee	Overleg met stakeholders i.v.m. strategische lokaal educatieve agenda en onderwijs agenda. Hieronder valt de samenwerking met het Markland College en de Tienerschool. De pilot IKC's in samenwerking met de gemeente Moerdijk en Kibeo.
Gemeente Moerdijk	Stuurgroep strategisch integraal huisvestingsplan (IHP). In drie kernen binnen de gemeente Moerdijk worden initiatieven genomen voor mogelijke nieuwbouw van scholen.
Kinderopvang organisaties	Overleg pilot IKC's en doorlopende leerlijnen. Kibeo en De Zeven Dweren.
<i>Regionaal</i>	
VO-scholen	Bestuurlijk overleg met diverse VO-scholen.
Pabo's	Adviesraad Inholland, in gesprek over aspirant lidmaatschap opleiden in de school. Opleiden in de school met Hogeschool Avans.
Samenwerkingsverbanden Stichting de Waarden participeert in 2 samenwerkingsverbanden	PO3002 Binnen dit samenwerkingsverband hebben zich ruim zeventig basisscholen, twee scholen voor speciaal basisonderwijs en drie scholen voor speciaal onderwijs verenigd. Samen zijn deze scholen verantwoordelijk voor het bieden van een passende onderwijsplek aan kinderen. (PO2811) Het doel van deze duurzame samenwerking is om passend onderwijs tussen PO en VO voor alle kinderen op het eiland te realiseren en zo een doorgaande ontwikkeling bij kinderen te bewerkstelligen.
BNWB (Bovenschools Netwerk West-Brabant)	Bestuurlijk overleg en lerend-netwerk waarin de maatschappelijke thema's relevant voor het onderwijs worden geagendeerd.
Stichting LeerKracht	Werken aan verbeter cultuur
Meer Moerdijk	Samenwerking op sociaal emotioneel niveau

Meer informatie over samenwerkingsverbanden? Kijk naar www.samenwerkingsverbandenopdekaart.nl

Klachtenbehandeling

Binnen Stichting de Waarden is de klachtenregeling Primair onderwijs van toepassing. De regeling is van toepassing op alle 15 scholen. Onze scholen doen er alles aan om het onderwijs en het contact met ouders en verzorgers zo goed mogelijk te laten verlopen. We vinden het belangrijk dat kinderen, ouders en verzorgers tevreden zijn. Toch kan het gebeuren dat er iets misgaat. Wij vinden het van belang om opmerkingen, voorstellen tot verbetering of klachten te horen. Een klacht wordt eerst besproken met de betreffende leerkracht of de vertrouwenscontactpersoon op school. Indien een klacht niet (naar tevredenheid) wordt opgelost kunnen ouders en verzorgers terecht bij de schooldirectie. Als men er met de directeur van de school niet uitkomt kunnen ouders de klacht melden bij het College van Bestuur van Stichting de Waarden. In 2023 is er door een 1 medewerker een klacht ingediend, welke naar tevredenheid is afgehandeld. Door ouders van 4 verschillende scholen zijn er klachten ingediend met uiteenlopende onderwerpen. Dit had betrekking op formatie, groepsindeling en pestgedrag. Deze klachten zijn overwegend naar tevredenheid opgelost.

Daarnaast is er 1 klacht ingediend door een ouder van een school welke niet naar tevredenheid is afgehandeld en heeft geresulteerd in een klacht bij de landelijke klachtencommissie en welke daar uiteindelijk naar tevredenheid is afgehandeld. Ook is er een aantal klachten van medezeggenschapsraden naar tevredenheid afgewikkeld.

In 2023 zijn er vier meldingen behandeld door de externe vertrouwenspersoon van de Waarden. Van deze vier meldingen ging het in drie gevallen om een echte zaak voor een vertrouwenspersoon.

Governance code

Met ingang van 1 januari 2008 werkt de Stichting met het Raad van Toezicht model en volgens de code Goed Toezicht van VTOI/NVTK. Dat betekent dat de bestuurder de bestuurlijke taken en bevoegdheden uitvoert en de Raad van Toezicht de werkgever van het College van Bestuur is en toezicht houdt op de uitvoering van haar bestuurlijke taken. In de statuten zijn de taken en verantwoordelijkheden van de bestuurder en de Raad van Toezicht beschreven. Met dit model voldoet Stichting de Waarden aan de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs en er wordt niet van de code op bepaalde punten afgeweken. Er is een bestuursreglement waarin onder andere de voorgeschreven klokkenluidersregeling is opgenomen. Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht hebben met elkaar als vier belangrijkste pijlers van goed bestuur aangemerkt:

1. Integriteit
2. Transparantie
3. Toezicht
4. Afleggen van verantwoording

Deze pijlers komen terug in de onderlinge samenwerking, in de manier waarop de rollen/functies worden ingevuld en uitgeoefend en in de wijze van het afleggen van verantwoording wordt afgelegd.

Intern risico-, beheersing- en controlesysteem

De beheersing van de belangrijkste bedrijfsrisico's en processen zijn een belangrijk aandachtspunt van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Uitkomsten van de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole, interne analyses en gevoerde gesprekken in het kader van de planning- en control cyclus geven voldoende vertrouwen dat de Waarden haar bedrijfsrisico's in beeld heeft en de belangrijkste bedrijfsprocessen op orde zijn. Op 15 november 2023 is er een sessie geweest onder leiding van Controlgroep Financieel Management en Bedrijfsvoering BV waar gegevens zijn opgehaald om tot een risicoanalyse te komen aangaande de financiële continuïteit. Hierbij sloot naast de bestuurder en HR, een vertegenwoordiging aan vanuit de RvT en het directeurenberaad. In december hebben zij hun bevindingen teruggekoppeld aan de organisatie in een uitgebreide rapportage. In 2024 wordt dit door de financiële afdeling opgepakt.

Managementinformatiesysteem

De belangrijkste rapportages binnen de huidige planning- en control cyclus zijn het bestuursformatieplan, de begroting met daarin een meerjarenperspectief, de kwartaalrapportages en de jaarrekening. Genoemde rapportages worden door het College van Bestuur gedeeld met de Raad van Toezicht, Directeurenberaad en de GMR. Voor meer informatie verwijzen we graag naar hoofdstuk 3. In 2023 is er hard gewerkt aan het verrijken van de kwaliteitskalender, het neerzetten van een waardenkader en de ontwikkeling van een standaard format voor het marap gesprek aansluitend bij het Waardenkader. Deze zijn begin 2024 geïmplementeerd.

2. Verantwoording van het beleid

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Als onderwijsinstelling staat goed onderwijs centraal. Dat lijkt vanzelfsprekend. Maar de vraag wat goed onderwijs is, is niet zo gemakkelijk te beantwoorden. Goed onderwijs is in feite een gezamenlijke ontdekkingstocht die steeds doorgaat en nooit een definitief antwoord oplevert. Hierdoor kan er nooit gezegd worden dat dit bereikt is, omdat de toekomst niet voorspelbaar is.

Er kan wel omschreven worden wat de Waarden vindt dat deze ontdekkingstocht vraagt:

- Een voortdurend gesprek met iedereen in en om de scholen over de bedoeling van ons onderwijs.
- Ruimte geven aan onderwijsvernieuwing: verdere ontwikkeling van onder andere gepersonaliseerd leren, doorlopende leerlijnen (0-16 jaar) en het loskomen van methoden.
- Professionals die in hun kracht staan en zich gesteund en gefaciliteerd weten in hun professionaliteit. Vernieuwing heeft een solide basis van structuur en borging nodig. Maar ook zicht op sterktes, kansen, aspiraties en te bereiken resultaten.

Vanuit een brede visie op vorming en onze kernwaarden werken we op een gestructureerde manier aan verantwoorde onderwijsvernieuwing. Het eigenaarschap van elk kind, alsook het recht op een eigen, passende leerloopbaan, staat daarbij centraal.

Elke school geeft binnen de Waardenkaders invulling hieraan. Concreet betekent dit dat alle scholen een schoolplan maken, voortvloeiend uit het stichting brede koersplan, waarin ze beschrijven wat ze de komende jaren gaan doen om het verschil te maken voor de leerlingen. Ze maken daarin ook duidelijk hoe ze leerlingen mede-eigenaar maken van dat proces.

De gezamenlijke ambities op het gebied van onderwijskwaliteit zijn in 2023 beschreven in het “Waardenkader”. Het Waardenkader is ontstaan vanuit de beschreven basiskwaliteit in het onderzoekskader van het Ministerie van OC&W. De uitdaging is hier opgepakt om naast de basiskwaliteit, ook eigen ambities te omschrijven.

De kwaliteitswerkgroep heeft hiernaast in 2023 de visie op onderwijskwaliteit van de Waarden gevangen in een visiedocument.

Kwaliteitszorg

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, werken de scholen van Stichting de Waarden met de vierjarige kwaliteitscyclus (WMK-PO). Dit instrument heeft het College van Bestuur in staat gesteld de ouders, de leerlingen en leerkrachten te bevragen op specifieke kwaliteitsonderdelen door middel van tevredenheidsspeilingen, zelfevaluaties (2-jaarlijks) en de leerkrachten en directies te bevragen op het gebied van basiskwaliteit (jaarlijks). Naast WMK wordt ook gewerkt met het leerling volg- en administratiesysteem ParnasSys.

Naast de WMK-instrumenten heeft de Waarden ook een visitatieteam. Het visitatieteam zoekt de verhalende kant van de cijfers en maakt hiervan een verslag en presentatie voor de school en het bestuur (vertellen). Het intern visitatieteam heeft visitaties afgelegd bij verschillende scholen. Het beperken van focuspunten en het benutten van het leerpotentieel bij alle leerlingen zijn hierbij aandachtspunten. Voor het visitatieteam zelf geldt dat de vierjarige kwaliteitscyclus is gevolgd. De visitaties zullen echter worden geïntensiveerd naar tweejaarlijks.

De kwaliteitscyclus, uitgewerkt in de kwaliteitskalender, geeft zicht op ontwikkeling met betrekking tot ons beleid ‘Tellen en Vertellen’ in de afgelopen jaren. Het volgen van een vaste gesprekkencyclus tussen bestuur en directeurs, heeft de dialoog over kwaliteit verbeterd. Daarnaast hebben we

opgenomen in het koersplan 2024-2028 dat de school een oefenplaats is waarin we goed onderwijs verzorgen vanuit hoge verwachtingen. Kwaliteit staat als speerpunt omschreven, waarbij we de functies van het onderwijs van zoals Gert Biesta ze heeft omschreven ter inspiratie hebben gediend, namelijk kwalificatie ('goed leren'), socialisatie ('goed samenleven') en subjectivatie ('goed leven').

Het bijbrengen van kennis is onze basis. In de nieuwe standaard OPO staan de basisvaardigheden van het onderwijs centraal. Een aantal scholen is het afgelopen jaar ingeloot om gebruik te maken van de financiële impuls op de basisvaardigheden. Daarnaast is er afgelopen schooljaar een quickscan burgerschap onder alle scholen uitgezet. De analyse en de aanvullende gesprekken op dit thema met de schoolleiders geven actiepunten die we meenemen in de plannen voor de komende koersplanperiode.

Onderwijsresultaten

Ook in 2023 is de centrale eindtoets afgenomen en verwerkt in overeenstemming met het door de inspectie voorgeschreven onderwijsresultatenmodel. Alle scholen hebben een advies uitgebracht op basis van de door de leerlingen behaalde resultaten in alle voorgaande leerjaren. Aspecten als leermotivatie en leerhouding, zoals die zichtbaar is geworden in alle contacten met de leerling zijn hierin meegenomen. Juist omdat we weten dat het gegronde vertrouwen in de leerling een extra impuls geeft, is uiteraard kansrijk geadviseerd. Stichting de Waarden houdt gedurende het schooljaar een risico-inventarisatie bij om structureel zicht te houden op een positieve ontwikkeling van de basiskwaliteit van haar scholen. Het beheersen en voorkomen van risico's ten aanzien van de onderwijskwaliteit begint al bij het periodiek volgen van de leeropbrengsten. Scholen analyseren periodiek de leeropbrengsten en rapporteren hierover aan het bestuur. In onderstaande tabel is weergegeven hoe de scholen van Stichting de Waarden scoren. (Zie ook: [scholnopdekaart.nl](https://www.scholnopdekaart.nl))

School	Brin	Weging	Totaal 1F	Totaal 2F/1S
De Fijne Aarde	03WK	28,71	97,7	64,8
De Singel	07OA	26,49	93,81	61
De Achtsprong	05IJ	29,28	93,1	56,9
Het Bastion	09YP	29,48	97,7	57,9
De Molenvliet	09CJ	34,29	91,7	45,5
De Rietvest	06LZ	30,95	93,6	45,5
De Arenberg	09LL	30,36	93,1	49,8
De Neerhof	06KW	28,02	96	70,2
De Toren	08MJ	33,9	88,9	42,2
De Regenboog	07PF	28,36	96,2	63,5
De Hoeksteen	15CX	30,21	95,8	63
De Klaverhoek	14FE	32,62	94,9	55,1
De Schittering	03QT	28,17	97,3	62,7
De Grienden	07HV	29,44	96,8	59,3
Het Palet (route 8)	02WZ	n.v.t.	64,9	14,4

Internationalisering

Stichting de Waarden heeft momenteel geen brede visie op internationalisering. Wel heeft een aantal scholen bewust gekozen om het schoolvak Engels aan te bieden van groep 1 tot en met 8. We zien een kleine toename van anderstalige kinderen. De opvang van anderstalige kinderen in de taalklas zijn hier niet in meegenomen. De expertise vanuit de taalklas kan door de directeuren ingezet worden op de andere basisscholen binnen de stichting. Het aanbod van de taalklas is oorspronkelijk ontwikkeld voor

leerlingen die uit de eerste opvang anderstaligen naar het basisonderwijs komen. In het kader van globalisering en ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de vluchtelingen uit Oekraïne wil Stichting de Waarden in de komende jaren een visie op internationalisering ontwikkelen.

Onderzoek

Binnen Stichting de Waarden is geen beleid op het thema onderzoek.

Inspectie

De inspectie van het onderwijs heeft afgelopen jaar twee scholen bezocht. Bij basisschool de Toren is een volledig kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Hier is een verbeteropdracht uit voortgekomen. Bij het SBO het Palet is een themaonderzoek uitgevoerd. De geplande bestuurlijke visitatie voor februari/maart 2023, waarbij gesproken zou worden met de Raad van Toezicht, directeuren, het bestuurskantoor, de GMR en de kwaliteitsmedewerker(s) heeft niet plaatsgevonden. Aan het begin van het jaar is vanwege de afwezigheid van het bestuur besloten om deze geen doorgang te laten vinden. Deze is verzet naar maart 2024.

Passend onderwijs

Stichting de Waarden werkt, binnen de kaders van de samenwerkingsverbanden, gericht aan passend onderwijs. Sinds 2016 is een bovenschoolse ondersteuningsstructuur. Medewerkers van de Waarden met een specialisatie/ specifieke werkervaring kunnen ambulant ingezet worden op alle scholen van de Waarden. Deze specialisatie is afgestemd op de omschrijving van de basisondersteuning zoals die door het samenwerkingsverband in het OP 2018-2022 is beschreven.

Het bestuur houdt haar jaarlijkse marapgesprekken met de directeuren van het Expertisecentrum en verantwoord zich naar de samenwerkingsverbanden.

Expertisecentrum

Diversiteit is de kracht van de Waarden, met allerlei identiteiten en onderwijsconcepten onder één dak.

1. Binnen het kader van haar missie stimuleert en faciliteert de Waarden de ontwikkeling en versterking van de eigenheid van de scholen.
2. Tegelijkertijd stimuleert en faciliteert de Waarden de dialoog tussen scholen over hun onderlinge verschillen om van elkaar te leren.

Vanuit verbinding en samenwerking richten wij ons op een zo optimaal mogelijke onderwijsleersituatie voor leerkrachten en leerlingen. Het Expertisecentrum is in dit proces ondersteunend aan de scholen. Of het nu gaat om bijvoorbeeld coachen van een leerkracht, een school in contact brengen met externe organisaties of kennisoverdracht, het expertisecentrum richt zich een duurzame schoolontwikkeling en de ontwikkeling van leerkrachten en leerlingen.

Jaarlijks bekijkt het Expertisecentrum wat de ondersteuningsbehoeftes zijn van scholen en speelt hierop in waar mogelijk. Zo zijn er in 2023 twee nieuwe schoolcoaches aangesteld met een expertise op rekenen.

In een "menukaart" kunnen scholen zien welke ondersteuning en expertise het Expertisecentrum te bieden heeft. Middels een digitaal aanvraagstelsel kunnen zij een beroep doen op het expertisecentrum.

Door personele wisselingen binnen de Waarden, was de focus vooral gericht op de continuering van de inzet van expertise en ondersteuning. In de tweede helft van 2023 is er duidelijke managementstructuur opgezet. De visie van het expertisecentrum is, in samenspraak met alle betrokkenen binnen het Expertisecentrum, aangescherpt, zijn er GROW-gesprekken met de medewerkers gevoerd en zijn de ontwikkelpunten voor 2023-2024 vastgesteld.

Ontwikkelingen zijn gericht op een nog efficiëntere bedrijfsvoering en aandacht voor de rolverduidelijking van de schoolcoaches.

Nieuwkomers

De toestroom van nieuwkomers mede als gevolg van vluchtelingkinderen uit Oekraïne is sterk gestegen t.o.v. voorgaande jaren. De opvang van nieuwkomers is binnen de locatie de Toren georganiseerd. De Toren is binnen de scholen van de Waarden bij uitstek de aangewezen school hiervoor aangezien dit een school waarbinnen de grootste expertise aanwezig is om kinderen les te geven die Nederlands als Tweede taal aangeboden krijgen. In 2023 is er extra ingezet op medewerkers met expertise op onderwijskundig gebied en kennis van de sociaal emotionele ontwikkeling. In 2022 is een start gemaakt met hoe we deze taalklas(sen) verder en duurzaam kunnen gaan vormgeven voor de toekomst mede gelet op de (reguliere) belastbaarheid van de school. Zie voor meer informatie paragraaf 'Kinderen uit Oekraïne' in hoofdstuk 4 verslag GMR.

Nationaal Programma Onderwijs

Algemeen

De COVID-19 pandemie heeft grote gevolgen voor het funderend onderwijs in ons land en in het bijzonder voor de leerlingen. Ondanks dat scholen hard gewerkt hebben om via afstands- en hybride onderwijs voldoende aandacht te geven aan de ontwikkeling van hun leerlingen is in het schooljaar 2020 – 2021 bij veel leerlingen een vertraging op hun brede ontwikkeling ontstaan ten opzichte van eerdere schooljaren. Dit geldt voor leerlingen over de volle breedte van het funderend onderwijs. De achterstanden door corona komen vaker voor en zijn beduidend groter bij kinderen die al een groter risico op achterstanden hadden.

De vertraging in cognitieve resultaten in de Nederlandse basisscholen is beduidend:

Voor de groepen 4 t/m 7 van het basisonderwijs is de 'terugval' in resultaten voor begrijpend lezen 25%, voor rekenen- wiskunde 16% en spelling 14% na de eerste lockdown in 2020. Met name in de groepen 5 en 7 zijn de resultaten het sterkst teruggevallen.

De COVID-19 crisis veroorzaakt niet alleen vertragingen in de cognitieve ontwikkeling, er zijn ook vertragingen in sociaal-emotionele en executieve ontwikkeling opgelopen. Goed leren gaat ook over het vermogen om goed te plannen en te organiseren en gemotiveerd te zijn om leerstof op te nemen.

De Waarden

De directeuren hebben met hun teams een schoolscan opgesteld. De schoolscan richt zich op de leerontwikkeling, sociale ontwikkeling en het welbevinden. Hieruit werd duidelijke hoe de leerlingen en de groepen ervoor staan en wat er nodig is om vertraagde ontwikkelingen op het didactisch-, pedagogisch en sociaal-emotionele ontwikkeling in te lopen. Deze schoolscan vormde de basis voor het kiezen van de juiste interventies op de verschillende doelgebieden en voor het plan van aanpak van de school met behulp van de menukaart. De NPO-middelen zijn gekoppeld aan een schoolplan dat door de MR's van de scholen is bekrachtigd.

De doelgebieden zijn:

- A. Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkelingen van leerlingen
- D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
- F. Faciliteiten en randvoorwaarden

In 2023 is bijna € 832.000 aan subsidie inzake NPO ontvangen. Er is niet voor gekozen om middelen uit het NPO bovenschools in te zetten. De scholen van stichting de Waarden hebben de subsidie gekoppeld aan meer formatie-inzet. Daarnaast zijn er extra uitgaven geweest voor inhuur externen (7% van de totale kosten), nascholing en extra leermiddelen.

De meeste scholen kiezen voor effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden te vergroten in combinatie met de inzet van extra personeel voor ondersteuning. Deels betreft dit inzet van personeel niet in loondienst. Hiertoe wordt bewust gekozen enerzijds om minder verplichtingen te hebben na afloop van de subsidie en anderzijds omdat er inhuur van specialistische diensten plaatsvindt die na afloop van de subsidie niet meer zullen worden ingekocht.

In juni 2023 zijn de interventies geëvalueerd.

Het CvB houdt marapgesprekken met de directeuren en hierin vindt verantwoording over de inzet van NPO en de voortgang vindt plaats. Om een goede dialoog en tevens verantwoording te kunnen afleggen, wordt dit vastgelegd in het kwaliteitsdocument.

Stichting de Waarden heeft ingezet op onderwijsontwikkelingen, waar vanuit maatschappelijk oogpunt vraag naar is. Het gaat in het bijzonder om de mogelijk ontstane onderwijsachterstanden in te halen aan de hand van een inhaalen ondersteuningsprogramma. Deze programma's waren erop gericht om met extra inzet de streefdoelen van de referentieniveaus (alsnog) te behalen. Daarnaast blijft Stichting de Waarden zich richten op de professionalisering van het personeel, zodat de kwaliteit van het onderwijs hoog blijft.

Subsidie basisvaardigheden

Na het Nationaal Programma Onderwijs, met de doelstelling onderwijsachterstanden in te lopen na de coronaperiode, heeft OCW Het *Masterplan basisvaardigheden* aangekondigd met als doel scholen te ondersteunen op de basisvaardigheden. Men wil de resultaten op taal, rekenen en wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid aantoonbaar verbeteren. Vanuit dit Masterplan is het de ambitie om te komen tot een structureel instrument om financiële middelen (Subsidie Basisvaardigheden) te verdelen onder scholen die dat het meest nodig hebben, en te zorgen voor publieke ondersteuning die permanent beschikbaar is voor alle scholen. De toekenning van de Subsidie Basisvaardigheden is toegekend op basis van willekeur en scholen met een hoge schoolweging. Binnen de Waarden zijn er 4 scholen die deze subsidieregeling hebben ontvangen. De betreffende scholen beschikken over een plan en verantwoording voor de inzet van deze middelen.

Sociale veiligheid

Binnen stichting de Waarden en op al onze scholen willen we een veilig leerklimaat en willen we incidenten voorkomen, zoals ongepast gedrag, intimidatie, pesten, diefstal en agressie. Daarom investeren we in een goede vertrouwensband, een optimaal leerklimaat en heldere regels hoe we met

elkaar omgaan. Op de scholen van Stichting de Waarden wordt er gewerkt met methodes voor sociaal emotioneel leren zoals Kanjer, Vreedzame school, Rots en Water, PBS en Kwink. We hebben echter ook oog voor het tijdig signaleren van ongewenst gedrag en investeren in een methode van aanpak om hier op een juiste wijze mee om te gaan. Ons anti-pest protocol en ons protocol schorsing en verwijdering zijn hierin helpend.

Per school is er sprake van een interne vertrouwenspersoon. Incidenten worden geregistreerd en verslaglegging vindt plaats voor evaluatie. De externe vertrouwenspersoon doet eveneens jaarlijks verslag van alle ontwikkelingen en deelt dit met het bestuur, de directeuren en de GMR.

Het algemene veiligheidsbeleid komt binnen de Waarden tot stand in samenspraak met het College van Bestuur en het Directeurenteam. Naar aanleiding van alle verslaglegging vindt jaarlijks de evaluatie plaats. Dit kan leiden tot aanpassing in interventies en onderliggend beleid.

Tot slot maken we deel uit van de Samenwerkingsverbanden Moerdijk en Goeree-Overflakkee. Arrangementsgelden en specifieke expertise kan worden ingezet om problematieken op schoolniveau te beslechten, met het oog op de verbetering van sociale veiligheid. De middelen voor deze specifieke expertise komen ten gunste van ons Expertisecentrum waarbinnen wij veelal met eigen medewerkers deze expertise hebben samengebracht ten behoeve van de kinderen op onze scholen. Het gaat dan met name om de middelen voor zware- en lichte ondersteuning en de middelen voor Hoogbegaafdheid.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Professionals zijn het menselijk kapitaal van Stichting de Waarden. Zij worden gefaciliteerd, gestimuleerd en uitgedaagd het onderwijs en zichzelf continu te ontwikkelen. Zij zijn duurzaam inzetbaar. Zij voelen zich eigenaar van het verhaal van de Waarden en dragen bij aan het lerend en innoverend vermogen van de organisatie. Zij laten zien dat zij de vragen van de samenleving vertalen naar het onderwijsaanbod.

Het bestuur hecht aan ruimte voor ontwikkeling van medewerkers en ziet graag dat medewerkers - ook vanuit eigen verantwoordelijkheid- deze ruimte zelf benutten. Daarom heet bouwsteen 2 ook 'Persoonlijk leiderschap'.

Persoonlijk leiderschap van zelfbewuste professionals. Of je nu leerkracht, ICT-adviseur of directeur bent; vanuit persoonlijk leiderschap neem je verantwoordelijkheid, krijg je verantwoordelijkheid en leg je verantwoording af.

Het Huis van Werkvermogen is het raamwerk voor het (strategisch) HR-beleid van de Waarden. Het Huis van Werkvermogen is de visuele samenvatting van het werkvermogen en de factoren die hier invloed op hebben. Het werkvermogen geeft aan in welke mate een medewerker zowel lichamelijk als geestelijk in staat is om zijn huidige werk uit te voeren. Dit wordt bepaald door de balans tussen individuele kenmerken (gezondheid, competenties, waarden en houding) en werkvereisten. Als beiden goed op elkaar zijn afgestemd, dan spreken we van een goed werkvermogen. Dan is 'zijn of haar' huis van de medewerker goed in evenwicht en zit hij/zij bijvoorbeeld goed in zijn/haar vel, worden de kwaliteiten optimaal ingezet en is de medewerker duurzaam inzetbaar. Dit komt ten goede aan de kwaliteit van het onderwijs. Op deze wijze ondersteunt het HR-beleid van de Waarden de onderwijskundige visie van de scholen en de uitdagingen waar zij voor staan.

Als het gaat om leiderschap van de directeuren heeft de Waarden de volgende richtinggevende uitspraken gedaan:

1. De directeur schept een lerend en innoverend klimaat met zelforganiserende teams.
2. De directeur werkt vanuit veranderkundige principes om teamleden te inspireren en de juiste ondersteuning te bieden.

Ook zijn er richtinggevende uitspraken gedaan voor alle medewerkers binnen onze organisatie. Deze uitspraken draaien rondom het thema professionaliteit:

1. De Waarden zorgt ervoor dat de gewenste talenten, attituden en deskundigen voor het geven van goed onderwijs worden gefaciliteerd, gestimuleerd en uitgedaagd.
2. De Waarden streeft naar een duurzame inzetbaarheid van het personeel.
3. De leerkrachten voelen zich eigenaar van het verhaal van de school en dragen bij aan het lerend en innoverend vermogen van de organisatie.
4. Medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen professionele ontwikkeling.

Doelen en resultaten

Professionalisering

Alle medewerkers kunnen zich professionaliseren en hun talenten verder ontwikkelen waarbij ook de CAO PO gevolgd wordt met betrekking tot de regeling Duurzame Inzetbaarheid. Om talent te ontwikkelen en te behouden, organiseren wij ontmoetingen om kennis te delen (en feedback op te halen, bijvoorbeeld over HR-beleidstukken), kunnen medewerkers zich individueel voor cursussen inschrijven of gezamenlijk eigen budget, inclusief het in de CAO Primair Onderwijs vastgestelde budget van € 500,- per fte. Voor het volgen van opleidingen boven het vastgestelde budget is een richtlijn Professionalisering opgesteld.

Resultaat:

- tot 1 augustus 2023 is er met 12 medewerkers een separate studie overeenkomst opgesteld voor het volgen van een opleiding > € 600,- Per 1 augustus 2022 is de wetgeving gewijzigd ten aanzien van scholing en scholingskosten. Hierdoor worden er minder studieovereenkomsten opgesteld (alleen van toepassing in specifieke situaties).

Opleiden in de school en stage

De Waarden biedt studenten van Inholland, Avans, Vitalis (Curio) en Kellebeek (Curio) de mogelijkheid om stage te lopen binnen onze scholen. Het coördineren en matchen van de stages wordt uitgevoerd door onze bovenschoolse stagecoach. Het bestaande beleid en de praktische invulling op de scholen betreffende "Opleiden in de school" gaan wijzigen de komende jaren. De PABO's en het werkveld (de besturen/scholen) hebben de wens en behoefte uitgesproken om meer te gaan samenwerken. Ook hebben de scholen de wens uitgesproken om meer betrokken te zijn bij de organisatie/planning van het stageproces vanuit de PABO's. Dit alles past naadloos in de ambities van PABO's om samen met de scholen de studenten op te leiden tot start bekwame, flexibele, wendbare en ondernemende professionals die zelf de regie en invloed hebben op hun eigen ontwikkel pad. Dit is een mooie verbinding naar ons Koersplan bouwsteen 2 'Persoonlijk leiderschap van zelfbewuste professionals'. In 2022 is een projectgroep samengesteld met een projectleider die hiermee verder aan de slag is gegaan. Zo heeft deze werkgroep een visie op leren ontwikkeld en denkt mee over deze nieuwe aanpak van de samenwerking van de Pabo's/besturen en scholen. In 2023 hebben we een start gemaakt met een update van het bestaande beleid 'Opleiden in de school'. De projectgroep is in 2023 aangevuld met twee directeurs die samen het project leiden.

Resultaat:

- In 2023 waren er 15 Pabo studenten via Inholland (waarvan 1 zij instromer en 2 onderwijsassistenten via Pabotraject) werkzaam bij de Waarden en 8 Pabo studenten via Avans. Verder hebben in 2023 2 HBO stagiaires/studenten én 16 MBO stagiaires/studenten hun stage vervuld in 2023 of vervullen deze nog bij Stichting de Waarden.

Introductiebeleid en begeleiden startende leerkracht

Na het behalen van het diploma is de leerkracht formeel bevoegd om les te geven. Stichting de Waarden stimuleert medewerkers om “een leven lang te leren en te ontwikkelen”, zodat zij hun bekwaamheid altijd up to date houden en daarmee duurzaam inzetbaar blijven. Speciale aandacht gaat uit naar de eerste drie jaar na het behalen van de bevoegdheid, de inductiefase. HR heeft een programma ontwikkeld voor de startende leerkracht en de nieuwe medewerker. Dit in nauwe samenwerking met de (stage) coaches nieuwe medewerkers en directeuren. In 2023 hebben we verdere stappen gezet met de werkgroep startende leerkracht. Deze werkgroep bestaat uit een drietal coaches (medewerkers met coachende vaardigheden/kennis) en de HR-manager. Doel van de inzet van coaches is om de startende leerkrachten goed te begeleiden conform het introductiebeleid en verbinding te laten maken met elkaar en met de stichting. Door middel van bord- en werksessies is in 2023 deze werkgroep verder aan de slag gegaan met verschillende verbeterthema's op gebied van introductie en coaching. Dit heeft o.a. geleid tot het organiseren van intervisiebijeenkomsten voor de startende leerkracht. Ook zijn de coaches aanwezig bij de introductiebijeenkomst van nieuwe medewerkers, om zich voor te stellen en hun rol binnen de stichting toe te lichten.

Resultaat

- Iedere startende leerkracht krijgt een coach en het coachingstraject is gestart. (Ook iedere startende schoolleider krijgt een mentor en de mogelijkheid een coach aan te stellen.) De leidinggevende heeft extra aandacht voor de startende leerkracht of schoolleider.
- Eerste intervisiebijeenkomst voor de startende leerkracht heeft plaatsgevonden.
- De Introductiebijeenkomsten voor nieuwe medewerkers, in aanwezigheid van de coaches hebben in 2023 tweemaal plaatsgevonden.

Zij-instroom en andere gesubsidieerde trajecten Pabo

Wat betreft de Pabo is het ons in de afgelopen jaren duidelijk geworden dat we ook andere doelgroepen dan alleen de reguliere Pabo student moeten aanspreken. Zo hebben wij een aantal verkorte deeltijders en zij-instromers (zij hebben al eerder een HBO- of WO-opleiding behaald en scholen zich nu om tot leerkracht) aan ons weten te binden door hen een (stage) dienstverband als onderwijsassistent of leerkracht aan te bieden waarbinnen zij tevens hun stage opdrachten kunnen doen. Ook worden, op basis van een studieovereenkomst, de opleidingskosten en het boekengeld vergoed. Hiervoor zijn subsidieregelingen vanuit de overheid beschikbaar. Doel is om per schooljaar minimaal één zij instromer en één onderwijsassistent te laten starten. Vanwege de aanpassingen in de formatie voor schooljaar 2023-2024 hebben wij nieuwe trajecten on hold gezet. Het streven is om in 2024 de proactieve werving weer op te pakken.

Resultaat

- In 2023 was in totaal 1 zij-instromer werkzaam binnen de Waarden en 2 onderwijsassistenten/stagiaires Pabo.

De Waarden streeft naar een duurzame inzetbaarheid van het personeel

De Waarden heeft werkgeluk en het mentale welzijn van haar medewerkers hoog in het vaandel staan. Door het lerarentekort, en hierdoor weinig tot geen vervangingen, is er het afgelopen jaar veel gevraagd van de medewerkers op de scholen om dagelijks invulling te kunnen blijven geven aan hun werk. Om die reden wilt de Waarden aandacht besteden aan goed werkgeverschap, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid.

Om inzicht te krijgen in het werkgeluk en het werkvermogen van onze medewerkers wordt naar verwachting in september 2024 onder alle medewerkers van Stichting de Waarden de Werkvermogensmonitor uitgezet (2-jaarlijkse cyclus).

Per kwartaal wordt een seizoensupdate uitgezet (Human Capital Monitor, HCM). De HCM is een aanvulling op de WerkVermogensMonitor en is een korte vragenlijst van drie vragen, gericht op inzetbaarheid, productiviteit en werkplezier. In 2023 is 2x maal deze vragenlijst gedeeld met onze medewerkers. Hierdoor hebben wij als organisatie:

- Meer inzicht in de (werk)beleving van medewerkers;
- Kunnen wij eventueel inspelen op bepaalde ontwikkelingen en volgen of de acties op school of bovenscholers een positieve invloed hebben op de (werk) beleving en/of het werkgeluk.

Mobiliteit draagt ook bij aan duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers door:

- Het gericht werken aan de eigen loopbaan
- Ontplooiingsmogelijkheden door scholing
- Voldoende uitdaging, ontstaan door afwisseling
- Behoud van plezier in het werk
- Voorkomen van verzuim

In 2023 waren 12 medewerkers gedwongen mobiel door de aanpassingen in de formatie. Zij hebben allen een nieuwe plek gevonden binnen de Waarden. Een aantal van 9 medewerkers heeft een verzoek tot vrijwillige mobiliteit ingediend, daarvan hebben 5 medewerkers alsnog hun verzoek ingetrokken en zijn zij nog steeds werkzaam op de school.

Verzuim

Het verzuim in 2023 is t.o.v. van 2022 verder gestegen (2022: 5,36 %, 2023: 6,8 %) De toename van het verzuimcijfer in 2023 is wellicht te wijten aan de langdurige belasting van de medewerkers (COVID-19, lerarentekort en geen vervangingen), het ontstaan van een aantal langdurige verzuimdossiers en de griepgolf die woedt/gewoed heeft. Verder zijn er in 2023 wisselingen in management geweest op een 5-tal scholen, wat niet bijdraagt aan de begeleiding van de zieke medewerkers. Daarom is de Waarden in 2023 gestart met een gericht actieplan (Plan V: actie op verzuim management om o.a. het verzuim te voorkomen en/of te bekorten). Dit plan bestaat uit een workshop om het verzuimbeleid en de rollen voor de leidinggevendenden op te frissen, een workshop vaardigheden verzuimgesprekken en 1x per kwartaal intervisie voor leidinggevendenden begeleid door een adviseur van het VF/PF.

Uitkeringen na ontslag

Om werkloosheidskosten zo veel mogelijk in de toekomst te voorkomen hebben we de volgende maatregelen genomen, vooral op HR-beleidsniveau:

- Mobiliteitsbeleid
- Strategisch personeelsplanning
- GROW gesprekkencyclus
- Coaching directeuren op het goede gesprek met de medewerker
- Human Capital Monitor korte vragenlijst gelinkt aan Huis van Werkvermogen, wordt vier keer per kalenderjaar gedeeld en 1x per 2 jaar de Werkvermogensmonitor (uitgebreide vragenlijst gelinkt aan Huis van Werkvermogen)

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

In 2023 is door stichting de Waarden behoorlijk geïnvesteerd in verdere professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders. Hiervoor zijn meer middelen besteed, vanuit ons koersplan, dan aan bijzondere bekostiging is ontvangen. Totaal is over 2023 € 320 k besteed aan opleidingen en cursussen.

Strategisch personeelsbeleid (= maatschappelijk thema)

De dialoog en de implementatie van het personeelsbeleid worden gerealiseerd door tijdig directeuren, GMR, en soms medewerkers erbij te betrekken (via werkgroepen). Op deze wijze legt HR de verbinding met de dagelijkse praktijk en delen we kennis, waardoor het personeelsbeleid nog krachtiger kan worden geïmplementeerd. Jaarlijks maakt HR een schooljaarkalender waarin de te verwachten acties en beleid worden ingepland. Via de kwartaalrapportages wordt het personeelsbeleid gemonitord. Elke beleidsstuk wordt na twee jaar geëvalueerd en indien noodzakelijk bijgesteld. Het thema met betrekking tot strategisch personeelsbeleid in 2023 was strategische personeelsplanning (SPP). Strategisch Personeelsbeleid (inclusief strategische personeelsplanning) is onderdeel uit van het integrale HRD-beleid binnen Stichting de Waarden. De Waarden heeft zich als doel gesteld om zich de komende jaren verder te ontwikkelen op het gebied van Human Resource Development (HRD), het vroegere personeelsbeleid, met duurzaam inzetbaarheid als focus. Het Huis van Werkvermogen is het raamwerk om dit HRD-beleid verder vorm te geven.

De ontwikkeling van strategische personeelsplanning (SPP) is van groot belang om inzicht te krijgen in de huidige populatie (kwantitatief en kwalitatief) en is gericht op het bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van de medewerkers, passend bij de strategische doelen (Koersplan) van Stichting de Waarden voor de toekomst.

SPP geeft antwoord op verwachte externe en interne ontwikkelingen:

Externe ontwikkelingen:

Krimp arbeidsmarkt, bevolkingskrimp, Wet Werk en Zekerheid, CAO en bekostiging.

Interne ontwikkelingen:

Duurzame inzetbaarheid, mobiliteit, taakstelling, samenstelling personeelsbestand en professionalisering.

Het plan was in 2023 om per half jaar te rapporteren vanuit HR over de strategische personeelsplanning en in besprekingen HR-directeuren de acties per team/medewerker die zijn ingezet naar aanleiding van de vlootschouw (HR3P matrix). Deze acties hebben als doel om onze medewerkers duurzaam inzetbaar te houden en in te kunnen spelen op interne/externe ontwikkelingen. Door de eerdergenoemde wisselingen van management, het herzien van het koersplan en de langdurige afwezigheid van de bestuurder heeft de rapportage 1x in 2023 plaatsgevonden en zijn de besprekingen met de directeuren over de vlootschouw in overleg verzet naar 2024.

Doelen en resultaten

Facilitair

Stichting de Waarden vindt de inzet van Informatie en Communicatie Technologie (ICT) belangrijk.

De richtinggevende uitspraak hierbij is:

- ICT levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de strategische doelstellingen van Stichting de Waarden

Om de ontwikkeling en implementatie van ICT op haar scholen te stimuleren is er een ICT-beleidsmedewerker en een i-coach (parttime) in dienst. Daarnaast heeft elke school een ICT-coördinator. De belangrijkste taak van deze personen is het bevorderen van het ICT-gebruik op zijn/haar school. De ICT-coördinatoren van alle scholen komen o.l.v. de beleidsmedewerker ICT drie keer per jaar een dagdeel bijeen.

Van leerkrachten wordt verwacht dat zij in hun onderwijskundig handelen beredeneerd gebruik maken van ICT-middelen vanuit onderwijskundige doelen en over voldoende kennis van ICT-vaardigheden en middelen beschikken.

Resultaat

- D.m.v. geplande schoolbezoeken door de i-coach zijn de leerkrachten op ICT-gebied begeleid bij lopende zaken (hulp bij vragen en/of problemen).
- Veel scholen hebben tijdens hun studiedagen de nodige aandacht aan ICT besteed.
- Op aanvraag hebben scholen en leerkrachten hulp ontvangen bij de implementatie van diverse applicaties.
- De ICT-coördinatoren hebben diverse trainingen gevolgd en hebben de beschikking gekregen over een online leeracademie waardoor ze op die momenten dat het hen schikt zichzelf verder kunnen professionaliseren.

Stichting de Waarden werkt met Microsoft 365. Microsoft 365 is een verzameling van internetdiensten bedoeld voor de zakelijke markt en het onderwijs. Een belangrijk onderdeel van Microsoft 365 is voor de Waarden Teams. Met Teams werken we in een omgeving waarin alle medewerkers veilig en efficiënt kunnen werken, communiceren en informatie kunnen delen vanuit het bestuur naar de medewerkers en tussen de medewerkers onderling.

Behalve een website beschikken bijna al onze scholen over mogelijkheden voor ‘snelle’ communicatie met ouders ter bevordering van de ouderparticipatie. De scholen werken daarom met Parro (onderdeel van het leerling administratiepakket Parnassys). Deze app biedt een afgeschermd omgeving waarmee de leerkrachten op een snelle eenvoudige wijze met de ouders kunnen communiceren middels een app voor telefoon of tablet.

Alle scholen werken met het leerlingenadministratie- en leerlingenvolgsysteem ParnasSys. Met de bovenscholse module heeft het College van Bestuur inzage in de vorderingen van de scholen. De meeste scholen werken met een Ouderportaal. Met het Ouderportaal kunnen de ouders op de hoogte gehouden worden van de vorderingen van hun kinderen en de ontwikkelingen op school. Alle scholen van de Waarden zijn voorzien van een breedband internetverbinding van Ziggo. Jaarlijks wordt de internetsnelheid opgeschaald. De scholen beschikken nu over een 600/60 verbinding.

Resultaat

- Ons onderwijs helpt te verbeteren: ICT wordt gebruikt om lessen interactiever en interessanter te maken, door bijvoorbeeld multimedia te gebruiken, digitale tools te gebruiken voor differentiatie of adaptief leren, en meer.
- De communicatie verbetert: ICT verbetert de communicatie tussen leerlingen, docenten en ouders door middel van e-mail, online communicatieplatforms en videoconferenties.
- De efficiëntie bevordert: ICT helpt bij het automatiseren van administratieve taken, waardoor leraren meer tijd hebben om zich te concentreren op het lesgeven en de persoonlijke begeleiding van leerlingen.
- Onze leerlingen op de toekomst voorbereidt: Door kinderen al vroeg kennis te laten maken met ICT, worden ze beter voorbereid op de toekomstige arbeidsmarkt waarin digitale vaardigheden steeds belangrijker worden.

Huisvesting

Waar mogelijk wil Stichting de Waarden in samenwerking met de gemeenten streven naar duurzame gebouwen en 'Integrated Life Cycle Design' (geïntegreerde levensduurbenadering). Met name de combinatie van de krimpproblematiek met deze verduurzamingsdoelstelling biedt een extra uitdaging.

De onderstaande richtinggevende uitspraak is hiervoor geformuleerd:

- Schoolgebouwen moeten naast de plaats voor onderwijs ook een plaats zijn voor ontmoeting en ontspanning en het gebruik van deze gebouwen hoeft en mag niet beperkt worden tot de exclusieve onderwijstaak.

Resultaat

- De planning en organisatie van het technisch beheer en onderhoud van de schoolgebouwen is door Stichting De Waarden opgedragen aan OCS maatschappelijk vastgoed b.v. uit Nijmegen, die daartoe een medewerker voor een vast aantal uren per week bij Stichting De Waarden detacheert. Deze medewerker draagt, naast het planmatig onderhoud, ook zorg voor de afhandeling van technische storingen en klachten. Voor de vastlegging van technische informatie van gebouwen en installaties, voor het beheer van het (meerjaren) onderhoudsplan en voor de registratie van technische storingen en klachten wordt gebruik gemaakt van het onlinesysteem OCS Suite. Daarnaast wordt door OCS op afroep ondersteuning geleverd voor de meer bestuurlijke huisvestingsvragen.
- In 2023 is een vervolg gegeven aan de reeds lopende planontwikkelingen voor vervangende nieuwbouw van drie locaties:
 - Basisschool De Hoeksteen in Zevenbergsche Hoek. Het initiatief van de gemeente Moerdijk tot realisatie van een Multifunctionele accommodatie waarin naast de basisschool ook kinderopvang en het Dorpshuis nieuwe ruimte krijgen is in 2023 ontwikkeld van Programma van Eisen tot een Definitief Ontwerp, dat naar verwachting in mei 2024 voor besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.
 - Basisschool De Singel in Willemstad. Het initiatief van de gemeente Moerdijk tot realisatie van een MFA waarin twee basisscholen, waaronder De Singel, kinderopvang en enkele maatschappelijke functies nieuwe huisvesting krijgen is in 2023 verder uitgewerkt. Na het locatie-onderzoek is door de gemeente een projectgroep ingesteld die inmiddels het Programma van Eisen met bijbehorende kostenraming en een selectieleidraad voor het ontwerpteam heeft opgesteld.
 - Vier basisscholen in Klundert. In aansluiting op de overweging van de gemeente tot realisatie van een campus voor het basisonderwijs in Klundert is stichting De Waarden

in 2023 een verkenning gestart naar de mogelijke scenario's voor de vorming van een dergelijke campus. Naast de drie regulier basisscholen De Molenvliet, Het bastion en De Rietvest is ook Het Palet daarin meegenomen. Dit heeft geresulteerd in een Visiedocument en een eerste verkenning van mogelijke locaties voor de verschillende scenario's. Deze verkenning zal in 2024 in nauwe samenwerking met de gemeente verder vormgegeven worden.

Binnen stichting de Waarden worden de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving onderwijshuisvesting nauwlettend gevolgd.

Eind 2022 heeft OCW aangegeven dat er een wetsvoorstel in ontwikkeling is over onderwijshuisvesting. In dit wetsvoorstel worden integrale huisvestingsplannen (IHP's), meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) en het overleg hierover tussen gemeenten en schoolbesturen verplicht gesteld. Het IBO-rapport ('Een vak apart. Een toekomstbestendig onderwijshuisvestingsstelsel'), wat in het voorjaar van 2021 is aangeboden aan de Tweede Kamer, vormt de basis hiervoor. Het wetsvoorstel legt verder de verantwoordelijkheids-verdeling tussen gemeenten en schoolbesturen vast. Ook worden in het wetsvoorstel prikkels ingebouwd voor het werken volgens het principe van 'Total Cost of Ownership' (TCO). Dit principe geeft inzicht in de totale kosten gedurende de gebruikstermijn van een gebouw en draagt daarmee volgens OCW bij aan de doelmatigheid. Verder krijgt het (in beginsel) opheffen van het investeringsverbod in het primair onderwijs ook een plaats in het wetsvoorstel. Naar verwachting is het vanaf 2025 voor gemeenten verplicht een IHP op te stellen. Om schoolbesturen en gemeenten hierbij te ondersteunen werkt OCW aan eenduidige kaders voor een IHP, samen met de PO-Raad, de VO-raad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze kaders zorgen ervoor dat elk IHP in ieder geval alle informatie bevat die gemeenten nodig hebben om de kwaliteit van schoolgebouwen goed te monitoren. Daarbij kan gedacht worden aan informatie over bouwjaar, eventuele renovaties en vierkante meters vloeroppervlak. In het voorjaar van 2023 is daarvoor een 'Handreiking Integraal Huisvestingsplan' beschikbaar gesteld.

Binnen de Waarden hebben wij de dienstverlening m.b.t. huisvesting uitbesteed. Hierbij is de afspraak dat we tijdig wanneer er meer duidelijkheid bestaat m.b.t. deze aangekondigde wetswijziging hierop ons huisvestingsbeleid te actualiseren en af te stemmen.

Belangrijke ontwikkelingen en investeringen

Er is nog een aantal overige belangrijke ontwikkelingen en investeringen welke de moeite waard zijn om te delen.

- **Digitale geletterdheid:**
Met de ICT-coördinatoren van alle scholen zijn we in 2022 gestart met digitale geletterdheid voor zowel de leerlingen als leerkrachten. In 2023 heeft dit een vervolg gekregen en is het verder uitgebreid met een pilot op 4 scholen. De pilot houdt in dat op deze scholen zowel de leerkrachten als de leerlingen structureel aan de slag gaan met digitale geletterdheid. De leerkrachten ontvangen nascholing en krijgen de beschikking over een Online Academie waarbij ze zich naar behoefte verder kunnen scholen. Ook de leerlingen van de groepen 6 t/m 8 gaan in een Online leeromgeving aan de slag.
- **Privacy:**
Stichting de Waarden heeft een Functionaris Gegevensbescherming (FG). Hij is als zodanig ingeschreven bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De Functionaris Gegevensbescherming heeft een "Inventarisatie privacy en gegevensbescherming" gemaakt. Van hieruit is een verdere Plan van Aanpak opgesteld om de privacy binnen de Waarden nog beter op de kaart te zetten.

Investeringsen 2023

- In de zomervakantie zijn op alle scholen en het bestuurskantoor de Wifi en Firewalls vervangen. Hiermee zijn alle locaties weer up-to-date. De opdracht is onderhands aanbesteed geweest.
- Chromebooks met touchfunctie: In 2023 zijn er 500 nieuwe chromebooks aangeschaft. Deze zijn allen voorzien van een touchscreen zodat deze makkelijker te bedienen zijn (ook door jongere kinderen).

2.4 FINANCIËEL BELEID

Het verslagjaar 2023 is een bijzonder jaar geweest waarbij een aantal ontwikkelingen ook invloed heeft gehad om de organisatie en daarmee tevens de financiële verantwoording. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- 2023 is het eerste jaar van de een nieuwe ‘vereenvoudigde’ bekostiging OCW én is er sprake zijn van kalenderjaar bekostiging;
- NPO (Nationaal Programma Onderwijs): deze tijdelijke middelen lopen nog door qua bekostiging tot en met lopend schooljaar 2022-2023. De periode waarbinnen de NPO-middelen mogen worden ingezet is verlengd met 2 schooljaren en eindigt op 1 augustus 2025. Niet bestede middelen zijn vanaf 2025 vrij besteedbaar (lumpsum).
- Gedurende 2023 is de CAO gewijzigd hetgeen heeft geleid tot aanpassing bekostiging.
- In de Staatscourant van oktober zijn de laatste indexeringen gepubliceerd welke tot nabetaling in september en oktober hebben geleid.

Naast de begroting worden 3 keer per jaar managementrapportages opgesteld welke worden gedeeld met de directeuren, bestuur en de leden van de Raad van Toezicht. In de volgende paragrafen gaan wij nader in op het gevoerde beleid in 2023 en leggen wij verantwoording af over 2023.

Goed financieel beleid kent twee belangrijke pijlers: gedegen structureel risicomanagement en het borgen van financiële continuïteit.

Inkoopbeleid en procuratieregeling

Stichting de Waarden hanteert voor het doen van inkopen het inkoopbeleid zoals in 2019 is vastgesteld.

Een medewerker op het bestuurskantoor is verantwoordelijk voor contractenbeheer. Voordat een contract verloopt, ontvangt de medewerker een signaal en wordt er actie ondernomen.

Treasurybeleid

Het treasurystatuut is in 2020 aangepast op basis van wet- en regelgeving. Stichting de Waarden heeft vanuit publieke middelen geen leningen en derivatenovereenkomsten.

De overvloedige liquide middelen van de stichting zijn in 2023 worden periodiek afgeroomd van de reguliere bankrekening en op diverse spaarrekeningen geplaatst. Per 31 december 2023 stonden geen liquide middelen uit anders dan op lopende bankrekeningen. Het in de jaarrekening opgenomen resultaat op financiële baten en lasten bedraagt gesaldeerd positief € 88.591. Een belangrijk deel betreft het ongerealiseerd resultaat op effecten. Voor een nadere toelichting op het gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaat op de effecten over 2023 verwijzen wij naar hetgeen hierover in de volgende paragraaf is vermeld.

Resultaatontwikkeling

Resultaat boekjaar

Het boekjaar 2023 werd met een saldo van € 67.752 negatief afgesloten ten opzichte van een begroot saldo van negatief € 18.063.

Positie per balansdatum

Het eigen vermogen per ultimo 2023 bedraagt € 5.570.692. Per 1 januari 2023 bedroeg dit € 5.638.444.

Verantwoording professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De bij de Waarden aangesloten scholen hebben in 2023 bijna € 260.000 ontvangen. Het bestuur besluit gemeenschappelijk met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad over de inzet van de middelen.

Beschrijving van het proces

Tijdens de formatiegesprekken tussen schoolleiding en bestuur, wordt de omvang van deze gelden besproken en de wijze waarop de school deze mogelijk zou willen inzetten. Vervolgens wordt met de personeelsgeleding van iedere MR het feitelijk gesprek gevoerd over de inzet van de middelen. De inzet van het huidig schooljaar wordt geëvalueerd en voor het nieuwe schooljaar worden nieuwe inzetmogelijkheden besproken. Binnen de Waarden wordt hier onder andere door het buddy systeem, het zijn van een opleidingsschool, inhoud aangegeven.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Deze jaarrekening is samengesteld in overeenstemming met de richtlijnen. Alle bedragen in het verslag zijn in euro's weergegeven.

Financiële vaste activa

Stichting de Waarden maakt geen gebruik van financiële instrumenten zoals bijvoorbeeld renteswaps. De aandelen en obligaties betreffen privaat vermogen.

De aandelen en obligatieportefeuille ziet er ultimo 2023 als volgt uit:

Verloopoverzicht Aandelen en obligaties 2023								
Omschrijving	Beginstand 2023	Eindstand 2023	Aantal 31-12-2023	Aantal 31-12-2022	Koersresultaat 31-12-2023	Gerealiseerd koersresultaat	Ongerealiseerd koersresultaat	
Aandelen								
1895 Aandelen Macro Opportunity Fd	€ 24.499	€ 25.934	€ 238	€ 256	€ 3.272	€ 204	€ 3.068	
1895 Aand. Thema Opportunityfonds	€ 24.039	€ 26.717	€ 267	€ 258	€ 1.985	€ 166	€ 1.819	
1895 Aandelen Multifactorfonds	€ 97.645	€ 104.188	€ 679	€ 740	€ 15.562	€ 1.194	€ 14.369	
1895 Wereld Aandelen Enh Indexfonds	€ 48.739	€ 51.980	€ 406	€ 444	€ 7.864	€ 626	€ 7.237	
Totaal aandelen	€ 194.922	€ 208.819				€ 2.191	€ 26.492	
Obligaties								
1895 Obligatie Opportunityfonds	€ 44.016	€ 49.487	€ 587	€ 541	€ 1.661	€ 7	€ 1.654	
1895 Wereld Inv.Gr. Obligatiefonds	€ 195.669	€ 197.799	€ 2.264	€ 2.291	€ 5.928	€ 1.098	€ 4.830	
1895 Euro Obligaties indexfonds	€ 19.386	€ 98.758	€ 1.156	€ 238	€ 3.132	€ 1.103	€ 2.029	
Totaal obligaties	€ 259.071	€ 346.044				€ 2.207	€ 8.513	
TOTAAL	€ 453.993	€ 554.863				€ 4.398	€ 35.006	

Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen van 2021 t/m 2023 opgenomen. Het publiek eigen vermogen van Stichting de Waarden is hoger dan het berekende normatief vermogen in 2023. Totaal bedraagt het publiek eigen vermogen ultimo 2023 € 4.432.704. Dat er sprake is van een hoger dan normatief eigen vermogen heeft een aantal redenen:

- Op basis van het financieel risicoprofiel de Waarden uitgevoerd in 2023 dient er sprake te zijn van een buffervermogen van €1.795.000. Een nadere toelichting is opgenomen in bij de onderdelen risicomanagement en continuïteitsparagraaf.
- Stichting de Waarden kent geen voorziening voor groot onderhoud. Op basis van het bestaande meerjaren onderhouds- en investeringsplan zou deze voorziening circa € 1.500.000 bedragen. Op het eigen vermogen rust derhalve nog een huisvestingsbestemming voor dit bedrag.
- Daarnaast zijn er bestemmingsreserves opgenomen voor Passend Onderwijs en NPO. Deze zullen naar alle waarschijnlijkheid geheel of ten dele worden ingezet.

Financiële kengetallen	<i>realisatie</i>	<i>realisatie</i>	<i>realisatie</i>
	2021	2022	2023
Solvabiliteit 1	73,72%	68,63%	64,71%
Solvabiliteit 2	77,23%	73,40%	70,09%
Current ratio	2,44	2,51	2,19
Rentabiliteit	5,40%	1,89%	-0,31%
Weerstands vermogen	25,02%	25,48%	24,28%
Bovenmatig eigen vermogen	1,25%	1,46%	1,33%
Normatief publiek EV	3.224.841	3.135.305	3.339.479

Analyseresultaat 2023 t.o.v. begroot resultaat 2023

Het exploitatieresultaat over kalenderjaar 2023 bedraagt € 67.752 negatief. Begroot was een negatief exploitatieresultaat van € 18.063 over kalenderjaar 2023. Een negatief verschil van € 49.689.

Dit verschil kan als volgt worden geanalyseerd:

Analyse exploitatieresultaat begroot versus realisatie 2023			
Omschrijving		Subtotaal	Totaal
	€	€	€
Begroot resultaat			-18.063
<u>Af:</u>			
Lagere baten			
Overige overheidsbijdragen	96.775	96.775	
Hogere lasten			
Personele lasten	1.670.275		
Overige lasten	186.166	1.856.441	
<u>Bij:</u>			
Hogere Baten			
Rijksbijdrage	1.030.078		
Overige subsidies OCW	459.020		
Ontvangen doorbetalingen SWV	97.159	1.586.257	
Overige baten	121.178		
Financiële baten	94.947	216.126	
Lagere lasten			
Afschrijvingen	14.096		
Huisvestingslasten	87.049	101.145	-49.688
Resultaat 2023			-67.752

Hieronder worden gedetailleerd de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting toegelicht:

Hogere baten OCW

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt bestaat het totaal aan Rijksbijdragen OCW uit de reguliere Rijksbijdrage, de overige OCW-subsidies en de ontvangen doorbetalingen van SWV-en. Het verschil in ontvangen Rijksbijdrage bedraagt + € 1.586k. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

Rijksbijdrage

- In oktober 2023 is de definitieve Regeling bekostiging WPO en WEC 2023 gepubliceerd. Hierin zijn bijna alle bekostigingselementen met bijna 6,4% verhoogd. Naast een correctie van 5,1% inzake de loonindexatie zijn eveneens de bedragen voor de arbeidsmarkttoelage, cultuureducatie, werkdrukmiddelen en professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders verhoogd. In totaal zijn deze inkomsten € 1.030k hoger dan begroot.

Overige subsidies OCW

Belangrijkste oorzaken van de stijging zijn:

- Niet begrote subsidie voor nieuwkomers €295k;
- Hogere inkomsten als gevolg van de samenvoeging van een aantal scholen +77k;
- Medio 2023 is aan een viertal scholen is de subsidie "Verbetering basisvaardigheden" toegekend. Hierdoor zijn de inkomsten in 2023 €88k hoger dan begroot.

Samenwerkingsverbanden

De door de Samenwerkingsverbanden toegekende arrangementen zijn 97k hoger dan begroot.

Lagere baten

De overige overheidsbijdragen en –subsidies betreffen de gemeentelijke bijdragen aan Cultuur, Brabants Verkeersveiligheid Label (BVL), de gymvergoeding en OZB. Belangrijkste reden voor de lagere inkomsten ad €91k is dat vanaf 2023 de OZB op een andere wijze wordt verantwoord. Tot 2023 (en in de begroting 2023) werd deze verantwoord als baten en lasten. Vanaf 2023 vindt verantwoording via de balans plaats.

Overige baten

De overige baten zijn € 121k hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Hogere baten activiteiten ouderbijdragen €54k De ouderbijdragen betreffen de bijdragen van ouders aan activiteiten;
- Hogere baten €67k, subsidie Shell inzake samen voor duurzame wijk €40k, diverse opbrengsten in het kader van Jeugdeducatiefonds €19k, opleidingsschool en begeleiding studenten INHolland €13k, en samenwerking Markland college €11K hiertegenover staan lagere inkomsten detachering personeel 6K en lagere inkomsten sponsoring € 9k.

Hogere lasten

Personele lasten

De personele lasten zijn € 1.670k hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere lonen en salarissen (€ 1.157k), hogere overige personele lasten (€ 749k) en hogere ontvangen uitkering UWV (€ 236k) dan begroot. Hieronder worden de verschillende componenten toegelicht.

Bruto salarissen

De personele lasten zijn inclusief hogere uitkeringen UWV € 921k hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de in 2023 afgesloten CAO primair onderwijs 2023-2024 met looptijd van 1 mei 2023 t/m 30 september 2024. Met de nieuwe CAO krijgen alle medewerkers een loonstijging van 10% vanaf 1 juli 2023. Daarnaast is een eenmalige uitkering overeengekomen. Totaal stijging lonen en salarissen € 1.157k.

Hogere overige personele lasten (€ 749k) als gevolg van onder andere:

- Hogere dotaties aan de personele voorzieningen langdurig zieken, duurzame inzetbaarheid en transitievergoeding € 169k;
- Niet begrote vrijval langdurig zieken € 112k;
- Hogere lasten inhuur extern personeel € 544k. De stijging betreft met name de inhuur voor de inzet van externe directeurs, bestuurder en het secretariaat en is een verschuiving van loonkosten naar inhuur extern personeel;
- Hogere uitgaven aan cursussen € 59k. Dit betreft met name opleidingen welke gefinancierd zijn uit de aanvullende subsidies NPO en Verbetering basisvaardigheden.
- Werving personeel € 92k

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 87k lager met name als gevolg van:

- Hogere kosten inzake huur 23k, oorzaak hiervan is dat in de huurprijs kosten gas en elektra zijn verwerkt en deze zijn in 2023 hoger dan begroot;
- Lager dan begrote kosten voor onderhoud € 37k.

- Lagere energie- en waterlasten, met name als gevolg van enkele jaarafrekeningen over 2022 en 2023 € 50k;
- Hogere kosten schoonmaak € 55k.
- Publiekrechtelijke heffingen, zoals reeds bij overige baten vermeldt verloopt vanaf 2023 de OZB via de balans – 79K en niet meer via de staat van baten en lasten.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 186k hoger dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door:

- Hogere uitgaven aan public relations en marketing € 10k
- Hogere uitgaven administratiekantoor € 27k, i.v.m. extra niet begrote werkzaamheden waaronder opstellen jaarrekening 2022 en diverse advieswerkzaamheden;
- Hogere lasten leermiddelen en ICT-licenties € 88k;
- Hogere lasten activiteiten in de begroting is dit gesaldeerd in de realisatie is dit geboekt op inkomsten en uitgaven € 33k;
- Hogere overige onderwijslasten € 30k, dit wordt vooral veroorzaakt door activiteiten m.b.t. Jeugdfonds hier staan inkomsten tegenover.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 14k lager dan begroot.

Analyseresultaat 2023 t.o.v. resultaat 2022

Analyse 2023 versus 2022				
	€	€	€	
Resultaat 2023	-70.252			
Resultaat 2022	417.904			
Verschil	-488.155			
Een verklaring op hoofdlijnen van dit verschil is:				
Omschrijving	2023	2022	Verschil	opm
Rijksbijdrage	22.243.461	21.534.531	708.930	A
Overige overheidsbijdrage en subs.	160.399	320.129	-159.730	B
Overige baten	439.249	264.962	174.288	C
Totale baten	22.843.109	22.119.622	723.487	
Personele lasten	19.280.491	18.080.480	1.200.011	D
Afschrijvingen	519.645	496.455	23.190	
Huisvestingslasten	1.543.610	1.450.812	92.798	E
Overige lasten	748.442	694.052	54.389	F
Leermiddelen	909.893	842.152	67.741	G
Totaal	23.002.081	21.563.951	1.438.130	
Financiële baten en lasten	88.720	-137.767	226.487	H
Resultaat	-70.252	417.904	-488.155	

De belangrijkste verschillen tussen het resultaat over 2023 en 2022 zijn hieronder weergegeven:

Rijksbijdrage

A. De post Rijksbijdrage is in 2023 € 709k hoger.

De belangrijkste oorzaken van de stijging zijn:

- Door de definitieve bekostiging 2023 is de reguliere bekostiging in 2023 €1.523k hoger dan in 2022;
- de aanvullende bekostiging NPO, deze is € 921 lager in 2023.
- Hogere overige subsidies OCW € 130k inzake Basisvaardigheden.

Overige overheidsbijdrage

B. De overige overheidsbijdrage zijn in 2023 € 160k lager dan in 2022. De belangrijkste oorzaken van de daling zijn:

- Tot 2022 werd terugbetaling van de OZB als inkomsten geboekt, vanaf 2023 verloopt dit via de balans (-107k);
- Vergoeding van de gemeente inzake cultuur en BVL zijn elk €15k lager dan in 2022.

Overige baten

C. De overige baten zijn in 2023 € 174k hoger dan in 2022. De belangrijkste oorzaken van de stijging zijn:

- Baten inzake overige activiteiten zijn in 2023 €52k hoger dan in 2022;
- Vanaf december 2022 wordt een medewerker gedetacheerd aan het samenwerkingsverband PO3002.nl. In 2022 waren de baten hiervan €6k en in 2023 €54k;
- In 2023 is voor een totaal bedrag van €39k subsidie ontvangen van het Jeugd Educatie Fonds inzake het programma schoolmaaltijden;
- Subsidie Shell inzake samen voor duurzame wijk €40k,

Personele lasten

D. De personele lasten zijn € 1.200k hoger over 2023. De belangrijkste verklaring vormt de stijging binnen de lonen en salarissen onder andere door de wijzigingen als gevolg van de CAO 2023. De post lonen en salarissen inclusief extern personeel is gestegen met € 1.388k. Daarnaast bestaat de stijging van de personele lasten uit onder andere:

- Binnen de personele lasten is er daarnaast sprake van een daling van de dotaties aan de personele voorziening van € 60k;
- Onttrekking in 2023 uit de voorziening langdurig zieken van €112k. Deze voorziening was ultimo 2022 gevormd;
- De overige personele lasten stijgen met € 65k;
- De uitkeringen via UWV zijn € 202k hoger in 2023.

Huisvestingslasten

E. De huisvestingslasten zijn gestegen met € 93k. De belangrijkste verschillen zijn:

- Hogere huren €27k;
- Hogere onderhoudslasten € 72k;
- Hogere lasten voor energie € 30k;
- Hogere schoonmaaklasten € 65k;
- Lagere heffingen €101k, in 2022 werden de OZB-lasten nog in de lasten geboekt, vanaf 2023 verloopt dit via de balans.

Overige lasten

F. De overige lasten zijn € 54k hoger in 2023 dan in 2022. Dit betreffen met name de hogere administratie en beheers lasten € 53k.

Leermiddelen

G. De leermiddelen zijn € 68k hoger in 2023 dan in 2022. Dit betreft overschrijdingen op leermiddelen (€71k) en licenties (€39k). Hiertegenover staan lager uitgaves op overige ICT lasten (-€15k) en reproductie (-26k).

Financiële baten en lasten

H. De financiële baten en lasten zijn €226k hoger in 2023 dan in 2022. Waar over 2022 nog sprake was van een opbrengst effecten van €12k is deze gestegen naar € 15k in 2023. Daarnaast was er over 2022 een (on)gerealiseerd koersverlies behaald van € 125k en in 2023 een (on)gerealiseerd koerswinst van € 46k.

Vergelijkend balansoverzicht				
€ * 1.000				
Omschrijving	2023	2022	verschil	opm
	€	€		
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	2.275	2.088	187	A
Financiële vaste activa	706	652	54	B
Totaal vaste activa	2.981	2.740	241	
Vlottende activa				
Vorderingen	606	606	-0	C
Liquide middelen	5.022	4.870	152	D
Totaal vlottende activa	5.628	5.476	152	
Totaal Activa	8.609	8.216	393	
Passiva				
Eigen vermogen	5.571	5.638	-68	E
Voorzieningen	463	392	71	F
Kortlopende schulden	2.575	2.186	389	G
Totaal Passiva	8.609	8.216	393	

De belangrijkste verschillen tussen de balans 2023 en 2022 zijn hieronder weergegeven:

A. Materiele vaste activa

De materiële vaste activa stijgen ten opzichte van 2022 met € 187k. De investeringen over 2023 bedragen € 706k. Van dat bedrag is € 214k in gebouwen en terreinen, € 465k in inventaris en apparatuur en € 27k, in andere vaste bedrijfsmiddelen geïnvesteerd. De totale afschrijvingen bedragen € 515k. De investeringen in 2023 zijn hoger dan de afschrijvingen en derhalve is de waarde van de materiële vast activa toegenomen.

B. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa stijgen met € 54k als gevolg van de ontwikkeling van de beurswaarde ultimo 2023. Er is sprake van een ongerealiseerd positief koersresultaat op de financiële vaste activa van € 46k. Voor een nadere toelichting zie ook de toelichting op het eigen vermogen in de jaarrekening 2023.

C. Vorderingen

De vorderingen zijn ten opzichte van 2022 stabiel gebleven. Wel zijn er enkele verschuivingen binnen de verschillende posten. De vordering op het ministerie van OCW is met € 41k afgenomen en heeft betrekking op de nog te ontvangen bekostiging asielzoekers. Verder is de vordering overige overheden i.v.m. de in 2023 ontvangen bedragen van de gemeente Moerdijk inzake brand- en stormschade en het vergoeden van de brandmeldinstallatie met € 100k afgenomen. Hiertegenover staat toename van de vooruitbetaalde kosten met € 87k en toename van nog de overige vorderingen met € 53k.

D. Liquide middelen

De liquide middelen zijn hoger in 2023 ten opzichte van 2022. Zie voor meer toelichting ook het kasstroomoverzicht.

E. Eigen vermogen

Het eigen vermogen muteert met het negatief resultaat van 68k.

F. Voorziening

De jubileumvoorziening muteert met de dotatie en onttrekking van de voorziening op basis van het model van de PO-Raad. Daarnaast heeft er een dotatie aan de voorziening voor langdurig zieken, de voorziening voor duurzame inzetbaarheid en transitievergoeding plaatsgevonden.

G. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden stijgen in 2023 ten opzichte van 2022 met € 389k. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de vooruit ontvangen bedragen OCW, dit betreft m.n. de in 2022 en 2023 ontvangen subsidie voor basisvaardigheden voor een viertal scholen van de Waarden. Mutatie stijging Ministerie OCW € 72k. Daarnaast zijn de belastingen en premies sociale verzekeringen gestegen door de in 2023 doorgevoerde cao-wijzigingen. Totaal € 103k gestegen. Verder is de reserveringen inzake vakantie-uitkering en bindingstoelage ad € 27k gestegen en zijn de nog te betalen kosten met € 87k gestegen. Tenslotte is i.v.m. bestuurlijke overdracht van een schuld aan stichting Abbo opgenomen ad € 100k.

Allocatie van middelen (= maatschappelijk thema)

De Rijksinkomsten worden per school berekend. Vervolgens worden de bovenschoolse personele – en materiële lasten toegerekend aan de scholen. De afdrachten voor de scholen naar bovenschools geschieden overeenkomstig het binnen de Waarden vastgestelde allocatiemodel. Vanuit het Rijk worden er geen inkomsten toegekend aan de bovenschoolse organisatie. Daarom wordt van de inkomsten van de scholen een bedrag afgeroomd ten behoeve van de bekostiging van de bovenschoolse organisatie, alsmede voor het bovenschools dragen van de kosten voor duurzame inzetbaarheid ouderen in het kader van de solidariteit. Deze afroaming is gebaseerd op de daadwerkelijke bovenschoolse kosten en worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de scholen.

Onderwijsachterstanden (=maatschappelijk thema)

De gewichtenregeling is een subsidieregeling in het basisonderwijs die zich richt op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van factoren gelegen in de thuissituatie van kinderen. Het gewicht van de leerling bepaalt de extra subsidie die een school per leerling krijgt. Dit betreft een achttal scholen van de Waarden. De onderwijsachterstandsmiddelen zijn toebedeeld aan de scholen waar het betrekking op heeft. De scholen hebben de middelen met name ingezet voor extra formatie ter ondersteuning van de leerlingen.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De cijfers uit de continuïteitsparagraaf zijn ontleend aan de planning en control cyclus en sluiten aan op de meerjarenbegroting. Eventuele afwijkingen zijn toegelicht.

Kengetallen m.b.t. leerlingenaantal en formatie

Het voedingsgebied van Stichting de Waarden ligt in de krimpregio Brabant. Daling van het leerlingenaantal is al enige tijd zichtbaar en ook de voor de regio opgestelde leerlingenprognose laat deze daling van het leerlingenaantal voor de komende jaren zien. Onderstaand overzicht toont de verwachte leerlingenaantallen in de komende drie jaar. CBS 't Kompas dat per 1 januari 2024 bestuurlijk is overgedragen aan stichting Abbo is hierin niet meer opgenomen.

Brinnr.	School	Werkelijk	Begroot		
		1 febr 2023	1 febr 2024	1 febr 2025	1 febr 2026
02WZ	Het Palet	132	145	145	145
03QT	IBS De Schittering	124	118	116	116
03WK	PCBS De Fijne Aarde	268	254	235	230
05IJ	RKBS De Achtsprong	52	48	47	47
06KB	RKBS De Neerhof	258	262	262	262
06LZ	RKBS De Rietvest	151	155	155	155
07HV	IBS De Grienden	258	232	225	215
07OA	PCBS De Singel	121	119	125	124
07PF	PCBS De Regenboog	243	232	245	245
08MJ	RKBS De Toren	141	144	140	135
09CJ	CBS De Molenvliet	114	109	106	107
09LL	RKBS De Arenberg	330	328	325	325
09YP	CBS Het Bastion	202	190	200	200
14FE	IBS De Klaverhoek	62	65	65	65
15CX	RKBS De Hoeksteen	119	107	105	105
Totaal		2.575	2.508	2.496	2.476

Grondslag voor de bekostiging	2024	2025	2026	2027
-------------------------------	------	------	------	------

Ter bepaling of een school op enige teldatum onder de instandhoudingsnorm (opheffingsnorm) komt, geldt het aantal leerlingen op 1 oktober plus een opslag van 3%. Als het leerlingenaantal van een basisschool gedurende drie achtereenvolgende tel data óf in het eerste en derde jaar van drie achtereenvolgende jaren onder de geldende opheffingsnorm komt, dan wordt met ingang van het volgende schooljaar de Rijksbekostiging beëindigd. Een bestuur kan echter de Regeling Gemiddelde Schoolgrootte toepassen om dit te voorkomen.

Stichting de Waarden past dit jaarlijks voor 1 februari toe voor de scholen, voor kalenderjaar 2023 aangevraagd voor:

- 08QM CBS Het Kompas

Formatie

Op basis van de huidige formatieomvang is een doorrekening gemaakt van de verwachte formatie, waarbij rekening is gehouden met natuurlijk verloop.

Ontwikkeling van het aantal fte op stichtingsniveau Functiecategorie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
Directeuren	9,81	10,63	10,26	10,02	10,02
OP	148,69	144,31	143,91	143,46	143,10
OOP	48,74	49,04	47,32	45,72	45,72
NPO-OP inzet periode jan t/m juli	2,00	-	-	-	-
NPO-OOP inzet periode jan t/m juli	4,27	-	-	-	-
Bestuurder	1,00	0,58	1,00	1,00	1,00
Totaal aantal fte	214,51	204,57	202,49	200,20	199,84

In bovenstaande tabel is een overzicht weergegeven van de formatie zoals deze nu in de meerjarenbegroting is opgenomen. Voor de realisatie 2023 is de werkelijke situatie per 31 december 2023 gehanteerd. De taakstelling per jaar zoals in de begroting is opgenomen is hierin nog niet verwerkt. De realisatie naar functiecategorie zal met name afhankelijk zijn van de uitkomsten van het komende formatieproces.

Personele ontwikkelingen

Stichting de Waarden streeft naar een evenredige opbouw van het personeelsbestand. De samenstelling van de leeftijdscategorieën en onderverdeling naar functiecategorieën zijn hierbij het uitgangspunt. Met de verwachte leerlingenaantallen en de verwachte formatieomvang (zoals hierboven weergegeven) is de meerjarenbegroting opgesteld. In de meerjarenbegroting is een taakstelling verwerkt.

Meerjarenbegroting

De meerjarenramingen zijn opgesteld met de verwachte leerlingenaantallen en formatieomvang zoals hiervoor weergegeven. Bij de personele lasten is rekening gehouden met de taakstelling en deze is verwerkt in de begroting. De begroting 2024 is door de Raad van Toezicht vastgesteld in de januari vergadering. In onderstaande tabel zijn de werkelijke gegevens over 2023 opgenomen aan de hand van de jaarrekening.

Stichting De Waarden	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten en lasten							
Baten							
3.1 Rijksbijdragen	€ 21.534.531	€ 22.243.461	€ 20.657.203	€ 21.762.124	€ 20.698.810	€ 20.474.918	€ 20.287.705
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	€ 320.129	€ 160.399	€ 254.675	€ 310.071	€ 305.893	€ 305.993	€ 306.093
3.3 Overige baten	€ 264.962	€ 439.249	€ 320.571	€ 347.202	€ 291.686	€ 291.996	€ 291.626
Totaal baten	€ 22.119.622	€ 22.843.109	€ 21.232.449	€ 22.419.397	€ 21.296.389	€ 21.072.908	€ 20.885.425
Lasten							
4.1 Personeelslasten	€ 18.080.480	€ 19.277.991	€ 17.607.716	€ 18.537.864	€ 17.358.994	€ 17.168.859	€ 17.112.823
4.2 Afschrijvingen	€ 496.455	€ 519.645	€ 533.701	€ 605.174	€ 649.275	€ 699.326	€ 686.968
4.3 Huisvestingslasten	€ 1.450.812	€ 1.543.610	€ 1.630.660	€ 1.671.416	€ 1.553.464	€ 1.553.439	€ 1.557.114
4.4 Overige lasten	€ 1.536.205	€ 1.658.335	€ 1.472.209	€ 1.599.243	€ 1.597.159	€ 1.596.062	€ 1.614.547
Totaal lasten	€ 21.563.952	€ 22.999.581	€ 21.244.285	€ 22.413.698	€ 21.158.892	€ 21.017.686	€ 20.971.451
Saldo baten en lasten	€ 555.670	€ -156.472	€ -11.836	€ 5.699	€ 137.497	€ 55.221	€ -86.027
Saldo financiële baten en lasten	€ 137.767	€ -88.720	€ 6.227	€ 2.693	€ 2.703	€ 2.738	€ 2.748
Netto resultaat	€ 417.903	€ -67.752	€ -18.063	€ 3.006	€ 134.795	€ 52.483	€ -88.775

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Taakstelling			€ -345.985	€ -563.520	€ -1.487.244	€ -1.578.669	€ -1.681.149

Taakstelling komende jaren:

De begroting 2024 en het uitgewerkte meerjarenperspectief 2025-2027 maakt duidelijk dat de Waarden de komende jaren weer zal moeten wennen aan de tijd vóór de extra middelen waaronder de NPO-middelen. Bovenstaande taakstellingen zijn opgenomen als te realiseren binnen de personeelslasten. Op welke wijze en in welk tempo de Waarden de exploitatie weer binnen de norminkomsten OCW heeft, zal duidelijk moeten worden bij het formatieproces. Het betreft overigens een ontwikkeling die van toepassing is op de gehele sector primair onderwijs.

Ter toelichting: de taakstelling van € 564k voor kalenderjaar 2024 heeft betrekking op de laatste vijf maanden van 2024. Met andere woorden, op jaarbasis komt dit overeen met € 1,3mln. Het verschil met de in de begroting 2025 opgenomen taakstelling van € 1,5mln. heeft te maken met de taakstelling vanaf schooljaar 2025-2026 welke het gevolg is van de toepassing van de eigen normatieve kaders en de verwachte leerlingen ontwikkeling. Afhankelijk van de werkelijke ontwikkelingen kan deze taakstelling in 2025 nog wijzigen. In het formatieproces zal het uitgangspunt zijn om binnen de normatieve kaders de formatie samen te stellen. Belangrijk is dat het realistisch is en niet ten kosten gaat van de kwaliteit van het onderwijs.

Balans

Onderstaand wordt de verwachte balans per 31 december van de diverse jaarschijven weergegeven:

Meerjaren balans	<i>realisatie</i> 2022	<i>realisatie</i> 2023	<i>begroting</i> 2024	<i>begroting</i> 2025	<i>begroting</i> 2026	<i>begroting</i> 2027
Vaste activa						
Materiële vaste activa	2.088.476	2.275.027	2.794.828	2.913.358	3.187.032	3.454.564
Financiële vaste activa	651.565	705.920	705.920	705.920	705.920	705.920
	2.740.041	2.980.947	3.500.748	3.619.278	3.892.952	4.160.484
Vlottende activa						
Vorderingen	606.371	606.495	300.000	300.000	300.000	300.000
Liquide middelen	4.869.860	5.021.714	4.647.950	4.664.215	4.443.024	4.086.717
	5.476.231	5.628.210	4.947.950	4.964.215	4.743.024	4.386.717
Totale activa	8.216.272	8.609.156	8.448.698	8.583.493	8.635.976	8.547.201
Passiva	<i>realisatie</i> 2022	<i>realisatie</i> 2023	<i>begroting</i> 2024	<i>begroting</i> 2025	<i>begroting</i> 2026	<i>begroting</i> 2027
Eigen vermogen						
Algemene reserve	2.827.268	2.697.252	2.700.258	2.835.053	2.887.536	2.798.761
Bestemmingsreserve	2.811.176	2.873.440	2.873.440	2.873.440	2.873.440	2.873.440
	5.638.444	5.570.692	5.573.698	5.708.493	5.760.976	5.672.201
Voorzieningen						
Voorziening jubileum	199.095	211.310	220.000	220.000	220.000	220.000
Personele voorzieningen	193.058	252.118	155.000	155.000	155.000	155.000
	392.153	463.428	375.000	375.000	375.000	375.000
Kortlopende schulden	2.185.675	2.575.036	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Totale passiva	8.216.272	8.609.156	8.448.698	8.583.493	8.635.976	8.547.201

Kasstroom

Meerjarenkasstroomoverzicht					
	R 2022	R 2023	B 2024	B 2025	B 2026
	€	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten	555.671	-156.472	5.699	137.497	55.222
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen	496.455	515.121	605.174	649.275	699.326
Afschrijvingen desinvesteringen		-128.920			
Mutaties voorzieningen	143.680	71.275	-88.428	-	-
Verandering in vlottende middelen					
- Vorderingen	620.156	-124	306.495	-	-
- Kortlopende schulden	573.389	389.361	-75.036	-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.389.351	690.241	753.904	786.772	754.548
Ontvangen interest	11.752	101.679			
Betaalde interest	-149.519	-12.959	-2.693	-2.703	-2.738
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.251.584	778.961	751.211	784.069	751.810
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-206.611	-572.752	-1.124.975	-767.805	-973.000
Investerings in materiële vaste activa	-542.611	-706.196	-1.124.975	-767.805	-973.000
Desinvesteringen materiële vaste activa	336.000	133.444	-	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutaties financiële vaste activa	115.011	-54.355	-	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	115.011	-54.355	-	-	-
Mutatie liquide middelen	2.159.984	151.854	-373.764	16.264	-221.190
Beginstand liquide middelen	2.709.877	4.869.861	5.021.714	4.647.950	4.664.214
Mutatie liquide middelen	2.159.984	151.854	-373.764	16.264	-221.190
Eindstand liquide middelen	4.869.861	5.021.714	4.647.950	4.664.214	4.443.024

Toelichting

Het hogere saldo liquide middelen ultimo 2023 wordt ondanks het negatieve resultaat over 2023 o.a. verklaard door de toename van de kortlopende schulden en de daling van de vordering. De liquide middelen vanaf 2024 tot en met 2027 zullen met name afhankelijk zijn van de werkelijke ontwikkeling in het netto werkkapitaal.

De stand in kasstroomoverzicht is ultimo 2023 gelijk aan de jaarrekening. Het gevolg is dat de liquiditeitsontwikkelingen meerjarenbegroting licht afwijken van hetgeen in de vastgestelde meerjarenbegroting is opgenomen.

Kengetallen

De navolgende kengetallen zijn op basis van de voorliggende meerjarenbegroting te berekenen:

Financiële kengetallen	<i>realisatie</i>	<i>realisatie</i>	<i>realisatie</i>	<i>begroting</i>	<i>begroting</i>	<i>begroting</i>	<i>begroting</i>
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Solvabiliteit 1	73,72%	68,63%	64,71%	65,97%	66,51%	66,71%	66,36%
Solvabiliteit 2	77,23%	73,40%	70,09%	70,41%	70,87%	71,05%	70,75%
Current ratio	2,44	2,51	2,19	1,98	1,99	1,90	1,75
Rentabiliteit	5,40%	1,89%	-0,31%	0,01%	0,60%	0,25%	-0,42%
Weerstands vermogen	25,02%	25,48%	24,28%	26,25%	25,46%	27,05%	26,92%
Bovenmatig eigen vermogen	1,25%	1,46%	1,33%	1,16%	1,19%	1,13%	1,03%
Normatief publiek EV	3.224.841	3.135.305	3.339.479	3.828.639	3.851.406	4.082.558	4.385.314

De kengetallen laten een stabiele ontwikkeling zien met uitzondering van de rentabiliteit in meerjarenperspectief. De prospectieve ontwikkeling van de kengetallen staat of valt wel met het behalen van de begrotingsuitgangspunten.

Wat wel nog een aandachtspunt vormt is het vermogen. Binnen het in de balanscijfers gepresenteerde eigen vermogen is circa € 1.138k. privaat en het overige betreft het aanwezige publiek eigen vermogen. Ultimo 2023 bedraagt het publieke deel circa € 4.456k. Daarmee lijkt er sprake te zijn van een bovenmatig publiek eigen vermogen. Echter, op basis van het eigen risicoprofiel is er een buffer nodig voor de mogelijke risico's van € 1,8 mln. en is er binnen de Waarden geen sprake meer van een onderhoudsvoorziening. De accountant heeft geadviseerd om voor het toekomstig onderhoud een bestemmingsreserve huisvesting te vormen van circa € 1,5 mln. Dat betekent voor de Waarden dat binnen het publiek eigen vermogen circa € 1,2 mln. resteert voor de overige functies van het eigen vermogen. Namelijk de financieringsfunctie en de bestemmingsfunctie t.b.v. het realiseren van de strategische meerjarige beleidsdoelstellingen.

Toelichting baten en lasten

Prognose leerlingen

De interne leerlingenprognoses worden gebruikt voor het opstellen van de meerjarenbegroting en de interne analyse. Als de werkelijke inschrijvingen bekend zijn, worden de cijfers van het betreffende jaar geactualiseerd en er wordt beoordeeld of dit effect heeft voor de toekomst.

Personele bezetting

Gezien het meer in balans brengen van structurele baten en lasten is de verwachting dat de personele bezetting geen probleem zal zijn. Of er structurele baten in de plaats gaan komen voor het verminderen van de baten uit incidentele subsidies laat zich nog moeilijk voorspellen.

Ontwikkeling huisvestingsbeleid

Voor de nieuwbouw zijn stappen genomen voor de realisatie van een nieuw onderwijsgebouw in Zevenbergschen Hoek. De vergunning is hiervoor verkregen.

Investerings- / investeringsbeleid

Bij het opstellen van de begroting wordt eveneens een investeringsbegroting opgesteld. Dit wordt op schoolniveau gedaan, en bovenschols voor ICT en onderhoud. De investeringsbegroting maakt onderdeel uit van de begroting en wordt vastgesteld bij de begroting.

De volgende investeringen zijn in respectievelijk de jaarrekening en begroting opgenomen:

Stichting De Waarden	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Investerings				
Groot onderhoud	€ 200.000	€ 380.000	€ 450.000	€ 320.000
ICT	€ 444.625	€ 184.500	€ 219.500	€ 384.500
Inventaris en apparatuur	€ 13.200	€ 2.000	€ -	€ -
Meubilair	€ 237.100	€ 124.500	€ 252.500	€ 200.000
Kantoor meubilair	€ 17.500	€ 12.000	€ -	€ -
Leermethoden	€ 212.550	€ 64.805	€ 51.000	€ 50.000
Totaal	€ 1.124.975	€ 767.805	€ 973.000	€ 954.500

Overig

Stichting de Waarden streeft ernaar om de kans op fouten en het verrast worden door onvoorziene omstandigheden zoveel mogelijk te voorkomen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een aantal interne beheersings- en controle-instrumenten:

- De organisatie werkt met een Raad van Toezicht model.
- De bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding.
- De doelstellingen van de organisatie zijn vastgelegd in statuten en het strategisch beleidsplan.
- De bestuurder legt periodiek verantwoording af aan de Raad van Toezicht over de realisatie van de doelstellingen.
- Op schoolniveau worden de doelstellingen in concrete acties vertaald en wordt verantwoording afgelegd aan de bestuurder.
- De directeuren komen periodiek bijeen om de voortgang en realisatie van doelstellingen te bespreken en te bewaken (directeurenberaad).
- De risico's en de mogelijke financiële impact worden periodiek (bij begroting en jaarrekening) met de directeuren, GMR en RvT besproken.
- Voor onderhoud aan schoolgebouwen wordt gebruik gemaakt van actuele meerjaren onderhoudsplannen.
- Aanwezigheid van de planning- en controlcyclus (begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening).
- Strategisch personeelsbeleid is opgesteld.
- Functiescheiding en administratieve organisatie aanwezig.
- De aanbevelingen vanuit de managementletter van de accountant worden opgevolgd.
- Het aanwezig zijn van een intern controleplan.
- Het aanstellen van een controller.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Conform afspraak is, onder begeleiding van een externe partij, binnen Stichting de Waarden een financieel risicoprofiel opgesteld. Het is besloten dat het risicoprofiel periodiek zal worden herijkt. Tijdens de verdiepingssessie zijn de in de tabel opgenomen risico's geïdentificeerd en onderbouwd uitgewerkt naar mogelijke kans en gevolg schade.

Hierbij is een risico gedefinieerd als gebeurtenissen die (voor een belangrijk deel):

1. **Niet voorzien** kunnen worden;
2. **Niet beheersbaar** zijn.

Gebeurtenissen die wel voorzien kunnen worden en wel beheersbaar zijn, en waar op geanticipeerd kan worden, vormen zo gedefinieerd dus geen risico.

De volgende, in de tabel opgenomen, risico's zijn door de vertegenwoordigers van stichting de Waarden als meest belangrijk gedefinieerd. De invloed van de individuele risico's op het aan te houden vermogen is onderstaand weergegeven als mogelijke gevolgschade:

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen	50%	€ 50.000	€ 150.000
2	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen - nieuwkomers	70%	€ 50.000	€ 150.000
3	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	50%	€ 50.000	€ 150.000
4	Instabiliteit in bekostiging	70%	€ 150.000	€ 300.000
5	Onvolledige indexatie van bekostiging	70%	€ 300.000	€ 500.000
6	Hoger dan begrote kosten voor ziektevervanging	50%	€ 150.000	€ 300.000
7	Arbeidsmarkt schaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte	50%	€ 150.000	€ 300.000
8	Restrisico's	30%	€ 300.000	€ 500.000
9	Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering (vaste voet)	100%	€ 300.000	€ 500.000

Beheersmaatregelen

1 Jaarlijks stelt iedere schooldirecteur een meerjaren leerlingen prognose op. Hierbij wordt rekening gehouden met de werkelijke uitstroom en de instroom wordt bepaald op basis van een reële inschatting door de directeur en de geboortecijfers van de gemeente. Jaarlijks wordt op basis van de nieuwe leerlingenprognose de meerjarenbegroting samengesteld voor de komende vier kalenderjaren. De ontwikkelingen in de bekostiging worden hiermee in beeld gebracht waardoor er tijdig geanticipeerd wordt op de personele bezetting.

2 De Waarden verzorgt op een locatie in/voor de betrokken gemeente onderwijs aan nieuwkomers. Dit is een gemêleerde groep wat betreft specifieke status en de daaraan gekoppelde bekostigingsregels. De Waarden probeert als mitigerende maatregelen voor het genoemde risico op twee sporen te verkennen en waar mogelijk ook strategie en beleid te formuleren. Ten eerste betreft het de samenwerking met en in de gemeente Moerdijk en collega-besturen. Ten tweede het creëren van maximale flexibiliteit in de lasten, opdat een match gehouden kan worden tussen de fluctuerende inkomsten en de lasten

3 De gesprekkencyclus en dossiers zijn op orde waarmee tijdig signalen worden ontvangen. Periodiek is er met de directeuren overleg over het personeel op de scholen en wordt hierover gerapporteerd.

4 en 5 De landelijke ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd. Jaarlijks stellen we opnieuw een MJB op, op basis van de meest recente informatie over de bekostiging. Op basis daarvan kijken we vier jaar vooruit.

6 Het ziekteverzuim is goed in beeld, er wordt een actief verzuimbeleid gevoerd en is er een vastgesteld vervangingsbeleid. Elk kwartaal is er overleg met de directeuren over het verzuim. Periodiek wordt een uitgebreid RI&E onderzoek uitgevoerd. Uitkomsten worden geanalyseerd en leiden daar waar nodig tot opvolging via een plan van aanpak. Bevindingen en plan van aanpak worden gedeeld binnen de organisatie en de MR.

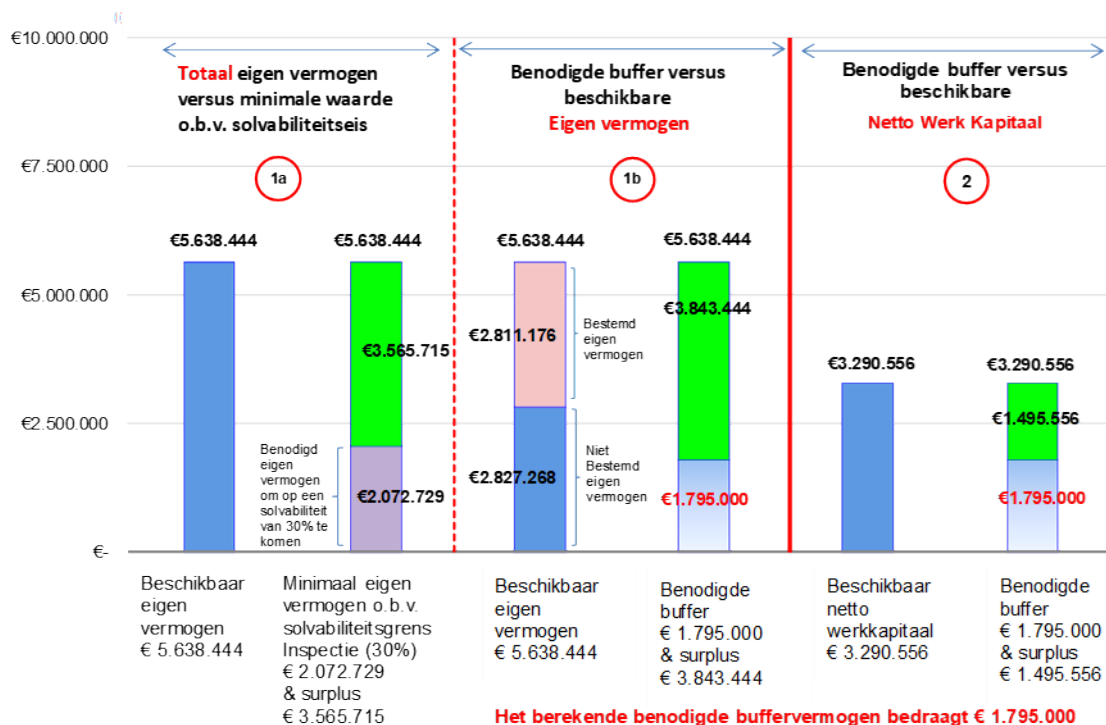
7 Inzetten op strategisch personeelsbeleid, binden en boeien van personeel om zo de mogelijke schaarste het hoofd te bieden. Naast binden van eigen personeel wordt er eveneens ingezet op het binden van LIO's het aantrekken van zij-instromers en samenwerking met de lerarenopleidingen. Tevens heeft de Waarden haar eigen vervangerspool.

9 Met het inhuren van een adviseur huisvesting en bedrijfsvoering en het aanstellen van een fulltimecontroller in 2024 wordt ingezet op verdere ontwikkeling van de AO/IB en planning en control cyclus waardoor adequate stuurinformatie beschikbaar is.

Gehanteerde kansklasse tabel:

Kans	%	Frequentie
0	0%	Nooit
1	10%	< 1 x per 10 jaar
2	30%	1 x per 5 - 10 jaar
3	50%	1 x per 2 - 5 jaar
4	70%	1 x per 1 - 2 jaar
5	90%	> 1 x per 1 jaar
6	100%	Permanent

1.

Uit bovenstaand model blijkt dat het buffervermogen en de buffer voor het netto werkkapitaal op basis van de analyse 2023 tenminste € 1.795k bedraagt. Binnen het eigen vermogen is er sprake van een hogere buffer dan binnen het netto werkkapitaal. Met betrekking tot het eigen vermogen past de nuancering dat stichting de Waarden geen voorziening voor groot onderhoud kent. Voor de

komende jaren blijft derhalve het uitwerken van een meerjarig vermogensbeleid belangrijk. Tevens is het van belang om het netto werkkapitaal en de toekomstige ontwikkelingen daarbij te blijven betrekken.

Analyse met in begroting opgenomen beleid

In de begroting 2023 was op basis van koersplan 2019-2023 een aantal bouwstenen onderwijsinhoudelijk gedefinieerd naar te zetten stappen in 2023. Evaluatie van het Koersplan heeft plaatsgevonden. Deze stappen hebben voor een belangrijk deel ook plaatsgevonden. Zo is voor het derde opeenvolgende jaar het proces naar verbetercultuur stichting LeerKracht doorlopen, is de werkvermogensmonitor ingezet en is er ingezet op de onderwerpen binnen de strategische personeelsplanning waaronder de thema's "Binden en boeien van medewerker" en "Mobiliteit". Er zal een proces worden ingericht waarbij voor de planperiode vanaf 2024 een nieuw strategisch plan zal worden ontwikkeld. In 2023 hebben verder met name in de systemen en procedures doorontwikkelingen plaatsgevonden.

Onderhoud en contracten

In de jaarbegroting 2023 was een post van € 510k ingeruimd voor het groot onderhoud van de gebouwen. Stichting de Waarden heeft in 2020 een keuze gemaakt voor de methodiek van investeren en afschrijven en is dit ook als zodanig in de boekhouding verwerkt. Voorts bedroegen de kosten van het jaarlijks onderhoud (exploitatie-onderhoud) een totaal van € 472k. Hierin zijn zowel de kosten van het planmatig onderhoud en de contracten als ook het correctief onderhoud, de afhandeling van klachten en storingen, opgenomen, inclusief de kosten van voorbereiding en begeleiding van het onderhoud. Ook de beheerkosten van de verhuuropbrengsten en de bijdragen aan de drie VvE's waar scholen van de Waarden in zijn ondergebracht zijn in dit totaal van het technisch onderhoud 2023 opgenomen. Daarnaast is voor een totaal van € 214k aan investeringen in de gebouwen gerealiseerd (€180k begroot. Deze investeringen zullen in de vorm van afschrijvingslasten in de komende jaren ten laste van de begroting gebracht worden. Tot slot is in 2023 het beheer van huurcontracten voortgezet. De huren van bestaande medegebruikers en commerciële huurders in verschillende gebouwen van De Waarden zijn geïndexeerd en voor diverse locaties zijn wijzigingen verwerkt.

3. Verslag RvT¹

Ook verslagjaar 2023 kende weer vele complexe toezichthoudende dossiers. De bestuurlijke continuïteit was een van de hoofdpunten voor de RvT, maar ook de besluitvorming over de reguliere onderwerpen zoals de kwaliteit en continuïteit van een aantal scholen in de kleinere kernen. Deze dossiers vereisten goede afstemming met de bestuurder en de belanghebbenden. Daarnaast deden zich een aantal mutaties in het bestuurskantoor voor, die ook van de Raad van Toezicht aandacht vroegen. De Raad van Toezicht werkt volgens de code Good Governance in het primair onderwijs en daar is in deze verslagperiode niet van afgeweken.

De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit de volgende leden:

Voorzitter: Teus Groeneveld (tot 1 december 2023)

Vice-voorzitter: Lettie van Atteveld (per 1 december voorzitter)

Gerald van Son, lid

Diana Seegers, lid

Geert Tieman, lid.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht van Stichting de Waarden heeft in 2023 veertien keer vergaderd. Deels fysiek en deels digitaal. Door de problematiek rondom de bestuurlijke continuïteit waren extra bijeenkomsten noodzakelijk.

GMR

De Raad van Toezicht heeft tweemaal overleg gevoerd met de GMR, in mei en in november. Daarnaast hebben beide voorzitters regelmatig bilateraal contact gehad over lopende onderwerpen en de voorbereiding van de vergaderingen.

In de reguliere vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Jaarrekening 2022 - goedgekeurd
- Jaarverslag 2022 – goedgekeurd
- Accountantsverslag en managementletter
- Begroting 2024 – goedgekeurd
- Kwartaalrapportages en prognoses
- Formatieplan
- Bestuursverslagen
- Situatie op de scholen, specifiek Molenvliet, Mariaschool en de Toren
- Kwaliteit van onderwijs
- Rapportage exitinterviews
- Werkvermogensmonitor
- Onderhoudsvoorziening
- Beleggingen
- inkoopbeleid
- Bestuurlijke continuïteit
- verslagen Auditcommissie en Remuneratiecommissie

Naast de reguliere vergaderingen en de themabijeenkomsten hebben de leden van de Raad van Toezicht individueel verschillende kennisbijeenkomsten/webinars bijgewoond.

Commissies

¹ Dit hoofdstuk is geschreven door A.M.J. van Atteveld namens de RvT.

De Raad van Toezicht heeft twee vaste commissies: de Audit Commissie (AC) en de Remuneratie Commissie (RC). De AC adviseert de Raad van Toezicht ten aanzien van alle onderwerpen met een financieel karakter. De RC is, namens de Raad van Toezicht, belast met de werkgeversrol die de Raad van Toezicht heeft ten opzichte van de bestuurder. Daarnaast adviseert de RC over de honorering, werving en selectie van de bestuurder en RvT-vacatures en over de zelfevaluatie van de RvT.

Audit Commissie

De auditcommissie bestond tot de zomer 2023 uit Gerald van Son als voorzitter en Teus Groeneveld als lid. Daarna is Geert Tieman lid geworden i.p.v. Teus Groeneveld. De audit commissie heeft in 2023 vijf keer vergaderd. De AC heeft zich vooral beziggehouden met het monitoren van de financiële positie van de stichting. Daarbij heeft de AC een adviserende rol aan de Raad van toezicht. De belangrijkste onderwerpen die in de AC zijn besproken zijn:

- Beleggingsportefeuille
- Accountantsverslag
- Kadernota en begroting 2024
- Inrichting financiële functie
- Jaarrekening 2022
- Managementletters

Remuneratie Commissie

De remuneratiecommissie bestond tot de zomer van 2023 uit Lettie van Atteveld als voorzitter en Teus Groeneveld als lid. Daarna is Diana Seegers lid geworden van de RC. Per december 2023 heeft nog een wisseling plaats gevonden. Diana Seegers is voorzitter geworden van de RC en Lettie van Atteveld lid. De remuneratiecommissie heeft in 2023 vijf keer vergaderd. In de maanden januari, maart, juni, september, en oktober. Deze gesprekken zijn steeds inhoudelijk voorbereid met de integrale RvT en de RvT is hierover geïnformeerd. De belangrijkste opgave was het verzorgen van de bestuurlijke continuïteit door middel van de begeleiding van de door ziekte afwezige bestuurder en door aanstelling van een interimbestuurder. In dat laatste zijn we gelukkig goed geslaagd.

De honorering van de RvT is ook voorbereid door de RC en heeft geleid tot een beperkte indexatie. Tenslotte heeft de RC de jaarlijkse zelfevaluatie van de RvT, onder externe begeleiding, voorbereid en de RvT geadviseerd over de aanpak. De zelfevaluatie van de RvT heeft in januari 2023 plaatsgevonden. Daarnaast heeft de RC de RvT geadviseerd over het rooster van aftreden, de rolverdeling en de herbenoemingen.

Bilateraal overleggen

De bestuurder en de voorzitter van de Raad van Toezicht hebben maandelijks bilateraal overleg waarin lopende zaken worden besproken en waarin de agenda voor de vergaderingen Raad van Toezicht wordt voorbereid. De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft de overige leden van de Raad van Toezicht geïnformeerd over hetgeen daar besproken is.

Stakeholders

De Raad van Toezicht onderhoudt, binnen de rolverdeling tussen bestuurder en toezichthouder, desgewenst contacten met stakeholders van de Waarden. Stakeholders zijn belanghebbenden van de Waarden zoals leerlingen, ouders, leerkrachten, gemeente, financiers.

Interne stakeholders

De Raad van Toezicht heeft, gezien de bijzondere bestuurlijke omstandigheden, meerdere malen overleg gehad met het (vertegenwoordigers) van het directeurenberaad om af te stemmen om de bestuurlijke continuïteit alsook over de aanstelling van een interimbestuurder.

Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

De Raad van Toezicht toets de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs)opbrengsten die met de ingezette middelen worden behaald. Onderwijs is in de ogen van de Raad van Toezicht doelmatig en rechtmatig als de doelen tegen zo laag mogelijke kosten worden gehaald of als de gelden tot zo hoog mogelijke prestaties leiden. Een causale relatie tussen inspanningen en middelen aan de ene kant en onderwijskwaliteit en onderwijsopbrengsten aan de andere kant is niet eenvoudig aan te tonen. De Raad van Toezicht toetst op de doelmatigheid en rechtmatige invulling door de voornoemde maatregelen in dit verslag, in het bijzonder de bevindingen van de extern accountant. De extern accountant is voor het tweede verslagjaar aan Stichting de Waarden verbonden. Een verplichte accountantswissel is derhalve niet aan de orde. De auditcommissie heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld door met de bestuurder, de accountant en de controller diepgaande gesprekken te voeren over de doelmatigheid. Dit op basis van de rapportages van de organisatie maar ook van de accountant. De AC heeft de RvT steeds geïnformeerd over de bijzonderheden en geadviseerd over de in te nemen standpunten door de RvT over doelmatige bestemming van de maatschappelijke middelen.

In de overleggen van de Raad van Toezicht is het vraagstuk van de (rechtmatige en) doelmatige besteding ook langs onderwijsinhoudelijke lijnen aan bod gekomen, doordat het gesprek is gevoerd over onderwijskwaliteit en ontwikkelingen daarin op de scholen, zowel algemene als specifieke, naar gelang de situatie, plannen en doelstellingen van de scholen. Daarmee verband houdend is ook het gesprek gevoerd over de resultaten van inspanningen.

Over het geheel kan de raad van toezicht vermelden dat er geen situaties zijn geconstateerd waarbij er sprake was van schending van de eis van rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

Verder kan de Raad van Toezicht vermelden dat er geen situaties hebben voorgedaan waarbij er sprake was van een (potentieel) tegenstrijdig belang.

Vergoeding

Op basis van de actuele regelgeving is de volgende bezoldiging voor de leden van de Raad van Toezicht vastgesteld:

- Voorzitter Raad van Toezicht 40% van 15% van het bezoldigingsmaximum van de WNT klasse van Stichting de Waarden;
- Lid Raad van Toezicht 40% van 10% van het bezoldigingsmaximum van de WNT klasse van Stichting de Waarden;
- Een vergoeding van € 325,- per lid en per commissie vergadering.

SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT

De leden participeren na hun benoeming vier jaar in de Raad van Toezicht en zijn eenmaal herbenoembaar voor een tijdvak van vier jaar. De Raad van Toezicht telt vijf leden.

Tijdens het verslagjaar heeft in de taakverdeling een aantal wisselingen plaats gevonden.

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald	Aftredend herkiesbaar (AH) AN = aftredend niet herkiesbaar (AN)
heer T. Groeneveld	Voorzitter tot 1 december 2023 Lid Audit commissie tot zomer 2023 Lid Remuneratie Commissie tot zomer 2023	-lid Raad van Commissarissen huisartsen en zorg in Gorinchem B -voorzitter Raad van Toezicht primair onderwijs vereniging de Stroming B -lid commissie Governance, Organisatie en Cultuur Verus NB -lid regionaal College voor het Opzicht van de Protestantse kerk in Nederland, regio Noord- Brabant/Limburg en Réunion Wallonne NB -ouderling met bijzondere opdracht PKN Dongen-Rijen NB	Afgetreden 1 december 2023
mevrouw A.M.J. van Atteveld	Vicevoorzitter, vanaf 1 december 2023 voorzitter Voorzitter Remuneratie Commissie	-commissaris bij Woningstichting Servatius B -commissaris bij Sité Woondiensten B -commissaris bij IZER (huisartsenzorggroep) B	AN 1 oktober 2025
mevrouw D.J.J. Seegers -van Eekeren	Lid, vanaf zomer 2023 lid RC en vanaf 1 december 2023 voorzitter RC	-trainer/toetsontwikkelaar/ toetsbeoordelaar Minor en Major Burgerlijk Recht, Beroepsopleiding Advocaten Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs, Nijmegen B -lid RvT Stichting O2A5, Arkel B - lid RvT SOVOR, Roosendaal B - lid RvT Cocon Wonen B - lid bestuur VvE GHTD OB	AH 1 januari 2024
heer G.A.M. van Son	Lid Voorzitter Audit Commissie	-senior business controller bij Achmea schade NV B -lid Raad van Toezicht Stichting voor Katholiek Voortgezet Onderwijs Dongemondgebied B	AN 1 oktober 2025
heer G. Tieman	Lid, vanaf zomer 2023 lid AC	-directeur-bestuurder Senioren Residenties Drechtstreek B -bestuurder a.i. Woonzorgcentrum Maria Dommer B -voorzitter Stichting Hospice Vijfhereenlanden NB -lid van de ledenraad van Rabobank Merwestroom NB -Lid van de Ondersteuningsplanraad van het Samenwerkingsverband VO Noordelijke Drechtsteden NB	AH 1 februari 2024

4. Verslag GMR²

In een grotendeels nieuwe samenstelling heeft de GMR 2023 afgesloten met een drietal openstaande vacatures. Het blijkt nog steeds een opgave om mensen te vinden die zich voor de GMR willen inzetten. Dit is zowel voor de ouder- als de personeelsgeleding het geval.

In 2023 heeft de GMR haar positie versterkt door de in 2022 ingezette GMR-commissies waarbij de GMR-leden werken vanuit interesse en expertise om een positieve, opbouwende en daadkrachtige bijdrage te leveren aan de ambities van Stichting de Waarden. Dit zijn de commissies: kwaliteit & onderwijs, HR en Financiën. Doordat alle stukken eerst worden voor besproken in de commissies ontstaat er een verdieping in de behandeling van de stukken. Vragen over de inhoud worden in een vergadering met de bestuurder besproken. In deze vergadering vindt ook de besluitvorming plaats. Deze werkwijze zorgt voor een betere positionering van de GMR, maar vraagt wel meer tijdsbesteding van de leden. De GMR gaat voor een samenwerking op basis van vertrouwen, waarbij ruimte is voor een positieve en kritische blik en betrokkenheid bij haar achterban, de medezeggenschapsraden.

Zorgen over invulling medezeggenschap

De GMR is over een groot aantal zaken bij Stichting de Waarden positief. We zien bijvoorbeeld de grote flexibiliteit die nodig is gezien het aantal vacatures, de ambities in de organisatie en scholen die zich ten volste inzetten om goed onderwijs te verzorgen voor de leerlingen.

De GMR heeft in de voorgaande 2 jaar haar zorgen geuit over een opeenstapeling van incidenten en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan medezeggenschap. De benoeming van een interim bestuurder heeft de samenwerking met de GMR verbeterd. De open communicatie helpt de GMR in de uitvoering van haar rol.

In 2023 is de communicatie tussen GMR en Raad van Toezicht een belangrijk punt van aandacht geweest. De GMR heeft haar zorgen geuit over de toezichthoudende rol op de bestuurlijke kwaliteiten van de vorige bestuurder. Dit heeft geresulteerd in enkele stevige gesprekken tussen de GMR en de Raad van Toezicht. In 2024 wordt, met bindende voordracht vanuit de GMR, de werving van een nieuw lid voor de Raad van Toezicht opgestart zodat ook de Raad van Toezicht in 2024 weer op volle sterkte is.

² Dit hoofdstuk is geschreven door T. Zwiers namens de GMR.

SAMENSTELLING GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (GMR)

GMR-leden schooljaar 2023- 2024						
Schoolcluster	Naam GMR-lid	Ouder/Personeelslid	GMR- lid sinds:	Zittingstermijn:	Aftredend / Herbenoembaar:	Aandachtsgebied - commissie
Fijne Aarde, Singel, Kompas, Achtsprong	Lobke van Oorschot	Ouder	okt-22	1e	okt-25	Kwaliteit & Onderwijs
	Francien Maris	Personeel	sep-21	1e	sep-24	Kwaliteit & Onderwijs
Bastion, Molenvliet, Rietvest	<i>Vacature</i>	Ouder				
	<i>Vacature</i>	Personeel				
Arenberg, Neerhof, Toren, Palet	Steffie Smit	Personeel	okt-20	1e	okt-23	Kwaliteit & Onderwijs
	Thomas Zwiers	Ouder	sep-21	1e	sep-24	Financiën
Hoeksteen, Klaverhoek	Ruben Kubbinga	Ouder	nov- 23	1e	nov-26	Financiën
	Anneke Delhij	Personeel	jun-21	1e	jun-24	HR
Regenboog	Mariëtte van Dongen	Ouder	jun-21	1e	jun-24	Kwaliteit & Onderwijs
	Karin de Groot	Personeel	okt-22	1e	okt-25	HR
Schittering, Grienden	Jack van Boxel	Ouder	okt-22	1e	okt-25	Financiën
	Jackelien Roks	Personeel	okt-22	1e	okt-25	HR

WERKWIJZE GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (GMR)

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De GMR bestaat uit vertegenwoordigers van ouders (oudergeleding) en leerkrachten (personeelsgeleding) van Stichting de Waarden. De leden van de GMR zijn gedurende het jaar 2023 om de 6 tot 8 weken samengekomen voor een overleg met het College van Bestuur. Tijdens dit overleg zijn verschillende onderwerpen besproken. Deze onderwerpen hadden betrekking op zaken die binnen Stichting de Waarden spelen, alsmede diverse advies- en instemmingsaanvragen en het toetsen van beleidsplannen.

Achterban

De medezeggenschapsraden van de scholen die Stichting de Waarden vertegenwoordigd vormen de achterban van de GMR. De achterban ontvangt na vaststelling in een GMR-vergadering de definitieve notulen van de GMR-vergaderingen. Via de notulen worden zij op de hoogte gehouden van thema's die in de overlegvergaderingen met het College van Bestuur worden besproken.

Bevoegdheden Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De belangrijkste bevoegdheden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad zijn vastgelegd in de Wet Medezeggenschap op scholen (WMS). Dit betekent dat de GMR een rol speelt bij aangelegenheden die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor een meerderheid van de scholen van Stichting de Waarden. Hierin is onderscheid gemaakt tussen instemmingsbevoegdheid en adviesbevoegdheid. Een voorbeeld van instemmingsbevoegdheid is het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere

instelling.

Een voorbeeld van adviesbevoegdheid is de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid van de stichting.

Instemmingsaanvragen

In 2023 heeft de GMR de volgende instemmingsaanvragen ontvangen:

Notulen GMR-vergaderingen 2023

Elke GMR-vergadering worden de concept notulen van de voorgaande vergadering ter instemming op de agenda geplaatst. Overall gezien zijn deze notulen in dit schooljaar continue goedgekeurd, met waar nodig een kleine aanpassing. De definitieve notulen zijn per mail ter informatie aan de medezeggenschapsraden van alle scholen toegestuurd.

Eind 2023 is besloten om de notulen in het vervolg direct na de GMR-vergadering per mail ter goedkeuring voor te leggen aan de GMR leden om de notulen vervolgens direct door te kunnen leiden aan de medezeggenschapsraden zodat zij eerder geïnformeerd zijn.

Gedragsprotocol

Het gedragsprotocol is uitgebreid besproken in de commissievergadering en heeft niet geleid tot aanvullende vragen. Tijdens de GMR is door de HR-adviseur toegelicht dat stichting De Waarden een medicijnenprotocol heeft, zowel voor leerlingen als leraren. Beide protocollen zijn voor alle medewerkers beschikbaar. Het gedragsprotocol heeft enkel betrekking op de aangesloten scholen. Voor de medewerkers van het bestuurskantoor bestaan andere protocollen en reglementen die eveneens toezien op het omgaan met bijvoorbeeld privacygevoelige informatie.

Aanpassing Regeling Professionaliseringsactiviteiten

De GMR heeft ingestemd met de aanpassing regeling professionaliseringsactiviteiten welke tot stand is gekomen naar aanleiding van nieuwe wetgeving. Een belangrijk aspect van de regeling is dat de omstandigheden bepalend zijn, wat in gevallen kan betekenen dat er geen studieovereenkomst nodig is indien de opleiding een 'verplicht' karakter heeft. De bepalingen en eisen in de regelen zijn juridisch getoetst door de Waarden. De directeuren en medewerkers zijn uitvoerig geïnformeerd over het beleid, dat per 1 februari 2023 is ingegaan.

Bestuursformatieplan

In april heeft de bestuurder a.i. aan de GMR het bestuursformatieplan voor het schooljaar 2023-2024 aangeboden. Het bestuursformatieplan is een onderdeel van de uitwerking van het Koersplan "Onderwijs in beweging 2019-2023". Het bestuursformatieplan maakt onderdeel uit van de planning en control cyclus en geeft een overzicht van de inkomsten op basis van het aantal leerlingen en uitgaven van de personele middelen (inzet fte) op basis van de geldende regelingen voor het komende schooljaar. Het geeft de beleidskeuzes weer en specificeert de besteding van de middelen binnen de kaders van de aangegeven uitgangspunten en beleidskeuzes.

In het bestuursformatieplan is weergegeven dat de Waarden als één van de belangrijkste uitdagingen blijft zien om de financiën in evenwicht te houden en daarbij de continuïteit en de kwaliteit van het onderwijs op orde te houden. Het is zaak om vanuit dit evenwicht te blijven bouwen aan de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie zo toe te rusten dat deze kan meebewegen met toekomstige ontwikkelingen en scholen een belangrijke verbindende functie binnen de kernen en wijken hebben. Hierbij heeft men als uitgangspunt besloten dat het resultaat als bestemmingsreserve (met een doelbesteding) te verantwoorden is in het resultaat zodat het niet in de "algemene pot" verdwijnt. Het voorstel is om in het kader van verwachte lerarentekorten mensen op te leiden en te binden aan de organisatie. Of te wel het binden en boeien van mensen.

De personeelsgeleding heeft instemmingsrecht bij het vaststellen en/of wijzigen van het

bestuursformatieplan. De GMR heeft het bestuursformatieplan uitgebreid behandeld in de technische commissievergadering. Dit heeft geleid tot een brief aan de bestuurder met adviezen en aanvullende vragen. Deze zijn beantwoord door de bestuurder a.i., waarna de PGMR heeft ingestemd met het bestuursformatieplan, met daarbij de kanttekening dat er zorgen bestaan bij de GMR over de uitwerking van het bestuursformatieplan. De GMR heeft nadrukkelijk stil gestaan bij het onderwerp NPO-middelen.

De koppeling van het bestuursformatieplan aan het koersplan zal in de evaluatie meegenomen worden.

De GMR heeft naar aanleiding van het bestuursformatieplan stil gestaan bij de vertrouwensbreuk tussen (het bestuur) van de stichting en enkele scholen. De bestuurder a.i. is hierover na zijn start bijgepraat, hij onderkent de noodzaak om het vertrouwen, transparantie en de onrust te herstellen. Dit heeft de komende periode een grote focus. Medewerkers, ouders en medezeggenschapsraden willen zich gehoord en serieus genomen voelen. Een onderwerp wat op het bestuurskantoor en het directieurenberaad continue aandacht heeft en waar we samen aan werken. Dit is helaas niet een onderwerp wat binnen een aantal dagen hersteld is, het heeft veel tijd nodig.

Concept jaarverslag GMR 2022

Elk schooljaar wordt er door de voorzitter en secretaris van de GMR het jaarverslag van de GMR opgesteld, waarin op hoofdlijnen de instemming, advies en informatieve aanvragen en vraagstukken zijn opgenomen. De GMR heeft hiermee positief ingestemd, waarna het jaarverslag wordt toegevoegd aan het jaarverslag 2022 van Stichting de Waarden.

Uitstel Koersplan en Jaarplannen

De bestuurder a.i. heeft op basis van analyse en reflectie geconcludeerd dat de beleidsagenda van de stichting overvol zit. De looptijd van het koersplan (strategisch beleidsplan) en de schoolplannen betrof het jaar 2023. Hierdoor is besloten om de Inspectie van het Onderwijs uitstel te vragen op de gestelde termijnen voor een periode van 1 jaar zodat in schooljaar 2023/2024 de plannen geëvalueerd en bijgesteld kunnen worden. Voor schooljaar 2023/2024 zijn de directeuren gevraagd een activiteitenplan op te stellen in relatie tot het voorgenomen en uitgevoerde beleid. De inspecteur heeft na instemming van de GMR met de voorstel, uitstel verleend voor 1 jaar.

Herziening inschrijfformulier en toestemmingsformulier nieuwe leerlingen

De inhoud en wijzigingen van het formulier zijn uitgebreid besproken in de GMR-Commissievergadering. Door de Privacy-specialist heeft er een check en voorstel op de privacy voorkeuren plaatsgevonden. Het voldoet hiermee aan alle (uitgebreide) voorwaarden waaraan het formulier wettelijk moet voldoen. De GMR stemt in met het herzien formulier.

Herziening rouwprotocol

Het protocol is herzien t.o.v. de versie uit het jaar 2020. De wijzigingen die zijn doorgevoerd zijn inhoudelijke besproken in de GMR-Commissievergadering. De GMR heeft goede toevoegingen ingebracht waarvoor dank en deze zijn ook verwerkt. De GMR stemt in met het herzien rouwprotocol.

Aanpassing proces doorstroom

De GMR heeft na toelichting op het proces door de bestuurder en HR-adviseur ingestemd met het proces doorstroom, wat in het kader van binden en boeien van medewerkers een belangrijk onderwerp is.

In de toekomst wordt dit onderwerp meegenomen in de strategische personeelsplanning.

Plan van aanpak n.a.v. rapportage preventiemedewerker

De GMR heeft na uitgebreide voorbespreking in de commissie ingestemd met het plan van aanpak.

Adviesaanvragen

In 2023 heeft de GMR de volgende adviesaanvraag ontvangen:

Fusie-effectrapportage Het Kompas

De GMR heeft uitgebreid stilgestaan bij de rapportage, welke is toegelicht door de bestuurder a.i. De GMR concludeert op basis van informatie van de bestuurder a.i. dat sluiting noch fusie noodzakelijk waren maar dat gezien het proces het geen optie is om dit terug te draaien en heeft daarom positief geadviseerd over de fusie-effectrapportage.

Begroting 2023

De GMR heeft de begroting en het begrotingsproces uitgebreid besproken in de commissievergadering. Er is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor belangrijke onderwerpen als: de krapte in de vervangingspool, de taakstelling en de liquiditeit (o.a. beleggingen). Op deze onderwerpen zijn zorgen, met name rondom de financiële organisatie en het beleid dat hierover gevoerd wordt. De bestuurder a.i. is zich bewust van het belang van deze onderwerpen en heeft toegelicht dat deze zeer hoog op de prioriteitenlijst van de stichting staan. Men is bezig de bedrijfsvoering voor de Waarden te herzien om deze duurzaam en betrouwbaar te maken. In het licht van het voorgaande, stemt de GMR in met de begroting.

Herbenoeming RvT

De GMR is gevraagd te adviseren over de herbenoeming van twee RvT leden. Dit is conform een in het verleden gemaakte onderlinge afspraak. De GMR heeft, alles overwegende, negatief geadviseerd. De RvT heeft dit advies naast zich neer gelegd. De vacature wordt in het voorjaar van 2024 opengesteld.

De GMR en RvT hebben afgesproken dat de GMR bij de benoeming van RvT leden een bindend advies verstrekken zodat er weer gehandeld wordt conform de WPO.

Ter kennisgeving

In 2023 heeft de GMR de volgende informatie ter informatie ontvangen/aangenomen:

Communicatie verschillende opleidingstrajecten trajecten Pabo

Dit onderwerp is door de HR-adviseur uitgebreid toegelicht in de commissievergadering en heeft niet geleid tot aanvullende vragen. De GMR heeft kennisgenomen van de informatie.

Bovenschoolse Preventiemedewerker

De GMR is geïnformeerd over deze rol (geen nieuwe functie) voor medewerkers binnen de scholen. Stichting de Waarden heeft een externe vertrouwenspersoon voor medewerkers. De interne vertrouwenspersoon is er voor leerlingen en ouders. Elke school van de Waarden heeft een eigen vertrouwenspersoon. Om de taken en werkzaamheden inzichtelijk te maken is er op verzoek en in overleg met een aantal vertrouwenspersonen een functieprofiel opgesteld. Het profiel geeft de GMR geen aanleiding voor verdere vragen. De GMR vindt het positief dat dit zorgvuldig wordt ingericht.

Status Breinklas

In het voorjaar is een informatieve ouderavond voor ouders van hoogbegaafdheidsleerlingen georganiseerd. De bestuurder licht toe dat er een evaluatie van de inzet en werking van de Breinklas wordt gedaan aan de hand van beleidsmatige thema's. Het belang en de juiste werkwijze voor de kinderen staat voorop, hiervoor moet een goede borging zijn en worden voorzien in de behoefte van het kind. De GMR wordt regelmatig bijgepraat over de ontwikkelingen.

Kinderen uit Oekraïne

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne vangt basisschool de Toren veel vluchtelingkinderen uit Oekraïne op. Dit vraagt, vanwege verschillende aspecten, een hoge belasting van medewerkers. Momenteel zitten er 25 leerlingen in de Taalklas. Het maximumaantal is 30 kinderen. Gepassioneerde collega's werken elke dag enthousiast aan de vorming van deze leerlingen. Basisschool de Toren kan deze voorziening geven. Op gemeentelijk niveau is men gestart met een tweede locatie onder een ander bestuur. Hierover vinden gesprekken met de gemeente plaats. Ook omdat deze vorm van onderwijs onder een subsidievlag hangt. Na 2 jaar is de subsidie op voor een leerling en wordt geacht dat zij uitstromen naar regulier onderwijs, terwijl de meeste leerlingen de taal dan nog niet voldoende machtig zijn. Hiertegenover heeft de Waarden een nulmeting gedaan en geconcludeerd dat er veel gelden te kort zijn om in goed onderwijs te blijven voorzien aan deze doelgroep. Dit betekent een financieel risico voor de Waarden. Een notitie wordt hiervoor opgesteld welke besproken zal worden met de verantwoordelijk wethouders bij de gemeente.

Functieprofiel interne vertrouwenspersoon

De GMR heeft kennisgenomen van het functieprofiel en stelt dat het goed is dat in deze rol is voorzien.

Jaarrapportage vertrouwenspersoon 2022

De GMR heeft kennisgenomen van de jaarrapportage en constateert dat er meer meldingen zijn gemaakt dan voorgaande jaren. Medewerkers voelen zich voldoende veilig om melding te maken. Er is geen tendens zichtbaar in de meldingen. Het komt met regelmaat voor dat medewerkers de HR-manager benaderen, zij verwijst hen door naar de vertrouwenspersoon. De GMR vindt dit een positief signaal, ook hier wijst vertrouwen uit. Daarnaast spreekt de GMR het vertrouwen uit dat situaties op de werkvloer worden opgelost.

Stand van zaken organisatie (inclusief formatie & vervangingspool) incl. herindeling bestuurskantoor

De bestuurder heeft de GMR gedurende het jaar regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken binnen stichting De Waarden. De vermindering in formatie is op 10% na gehaald.

De herindeling bestuurskantoor is regelmatig onderwerp van gesprek tussen de bestuurder en de GMR.

Bestuursverslag 2022 inclusief jaarrekening

Dit onderwerp is uitgebreid besproken tijdens de GMR-Commissievergadering. De GMR waardeert het stuk als positief en ziet een flinke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren en het is beter leesbaar.

Integrale HR-rapportage schooljaar 2022/2023

Deze rapportage vat alle kerngegevens van HR samen. Een belangrijke indicator is verzuim. Deze wordt actief opgevolgd door HR en de directeuren zodat er tijdig gesignaleerd wordt op frequent verzuim omdat dit bijvoorbeeld kan leiden tot langdurig verzuim.

Daarnaast geeft de rapportage ook inzicht in vervangingen. De GMR heeft stilgestaan bij de omvang van de vervangingspool en constateert dat de stichting voldoende inzet op het op volle sterkte krijgen van deze pool. De GMR is content met deze rapportage en wordt in de volgende kwartalen graag op de hoogte gehouden.

Begrotingsproces

De GMR is betrokken bij het begrotingsproces en bespreekt de begroting in de vergadering van januari 2024.

Medezeggenschapsstatuut en vacatures GMR-leden

Het is de ambitie van de GMR om eind volgend schooljaar de inrichting en het proces van werken van de GMR te evalueren. Dit kan samengaan met samenstelling van de GMR en de invulling van de vacatures die er zijn. Een samenstelling op netwerkniveau, zoals de stichting en haar scholen zijn ingericht, houdt in dat het statuut herzien moet worden. Het komende schooljaar gebruikt de GMR om te beoordelen hoe de werking op netwerkniveau eruitziet en of dit wenselijk is voor de GMR. Dit kan ook invloed hebben op de samenstelling en aantal leden van de GMR. Indien er zich in de tussentijd potentiële GMR-leden beschikbaar stellen, staat de GMR zeker open voor invulling van deze vacatures.

Koersplan

Het koersplan wordt geagendeerd in het voorjaar 2024.

Contactgegevens GMR

Stichting voor Interconfessioneel Basisonderwijs – Stichting De Waarden
Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
Kristallaan 1
4761 ZC Zevenbergen

Telefoon: 0168 - 40 45 02
Email: secretariaatgmr@dewaarden.nl
Website: <https://dewaarden.nl/gmr/>
Secretaris: mevrouw V. (Vera) Pot (tot oktober 2023) / mevrouw J. (Jolande) Michielsen (vanaf november 2023)

DEEL B JAARREKENING 2023

Stichting de Waarden
Kristallaan 1
4761 ZC ZEVENBERGEN

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

	Financiële positie 2023	60
	Resultaat	61
	Kengetallen	62
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	63
B2	Balans per 31 december 2023	68
B3	Staat van baten en lasten 2023	70
B4	Kasstroomoverzicht 2023	71
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2023	
1.2	Materiële vaste activa	72
1.3	Financiële vaste activa	73
1.5	Vorderingen	73
1.7	Liquide middelen	74
2.1	Eigen vermogen	75
2.2	Voorzieningen	75
2.4	Kortlopende schulden	76
	Model G: verantwoording subsidies OCW	77
	Gebeurtenissen na balansdatum	78
B6	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	79
B7	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2023	
3.1	(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	80
3.2	Overige overheidsbijdragen	80
3.5	Overige baten	80
4.1	Personele lasten	81
4.2	Afschrijvingslasten	81
4.3	Huisvestingslasten	82
4.4	Overige instellingslasten	82
4.4	Leermiddelen	82
5	Financiële baten en lasten	83
	WNT verantwoording 2023	84
	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	87
	Model E: Overzicht verbonden partijen	88
C	OVERIGE GEGEVENS	
C1	Controleverklaring	89
	Ondertekening van de jaarrekening	93
	BIJLAGE	
D1	Gegevens over de rechtspersoon per 31 december 2023	94

Financiële positie 2023

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	<u>31-12 2023</u>		<u>31-12 2022</u>	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	2.275	26,4%	2.088	25,4%
Financiële vaste activa	706	8,2%	652	7,9%
Vorderingen	606	7,0%	606	7,4%
Liquide middelen	5.022	58,4%	4.870	59,3%
	<u>8.609</u>	<u>100,0%</u>	<u>8.216</u>	<u>100,0%</u>
Passiva				
Eigen vermogen	5.571	64,7%	5.638	68,6%
Voorzieningen	463	5,4%	392	4,8%
Kortlopende schulden	2.575	29,9%	2.186	26,6%
	<u>8.609</u>	<u>100,0%</u>	<u>8.216</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 67.752 negatief tegenover € 417.904 positief over 2022.
De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Realisatie 2022 x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	22.244	20.657	21.534
Overige overheidsbijdragen	160	257	320
Overige baten	439	318	265
Totaal baten	22.843	21.232	22.119
Lasten			
Personele lasten	19.278	17.608	18.080
Afschrijvingslasten	520	534	496
Overige lasten	3.202	3.102	2.987
Totaal lasten	23.000	21.244	21.563
Saldo baten en lasten	-157	-12	556
Financiële baten en lasten			
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	<i>89</i>	<i>-6</i>	<i>-138</i>
Resultaat baten en lasten	-68	-18	418

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	2,19	2,51
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	64,71	68,63
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	70,09	73,40
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)</i>	-0,30	1,89
Weerstandvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten * 100%)</i>	24,28	25,48
Personele lasten / totale lasten	83,82	83,85
Materiële lasten / totale lasten	16,18	16,15
Kapitalisatiefactor <i>(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%</i>	36,14	35,30
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen&terreinen) / totale lasten * 100%</i>	8,24	8,32

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting de Waarden is het bevoegd gezag van SBO het Palet en basisschool de Arenberg, het Bastion, de Grienden, de Hoeksteen, de Fijne Aarde, de Klaverhoek, het Kompas, de Molenvliet, de Neerhof, de Regenboog, de Rietvest, de Schittering, de Singel, de Toren en de Achtsprong. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair- en speciaal basisonderwijs in de gemeenten Drimmelen, Goeree Overflakkee en Moerdijk.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting de Waarden is feitelijk gevestigd op Kristallaan 1, 4761 ZC Zevenbergen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20135347.

1.7 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting de Waarden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.11 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.12 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.4 Financiële instrumenten

Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.2 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De activeringsgrens voor de materiële vaste activa bedraagt € 500.

3.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardevermindervingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.8 Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Eigen vermogen

3.9.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.9.3 Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves publiek en privaat worden nader toegelicht in de toelichting op de balans.

3.10 Voorzieningen

3.10.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.10.2 Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%.

3.10.4 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 0% (2022: 0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.10.7 Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening langdurig zieken wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

3.10.9 Voorziening duurzame inzetbaarheid

Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren door personeelsleden tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

3.11 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

3.12 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen ministerie avn OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het ministerie van OCW. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting de Waarden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de staat van baten en lasten verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

4.6 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1.2 Rente- en kasstroomrisico

Stichting de Waarden loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Stichting de Waarden risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Stichting de Waarden risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

B2 Balans per 31 december 2023
na resultaatbestemming

Activa	2023		2022	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	448.557		286.172	
Inventaris en apparatuur	1.510.239		1.397.948	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	316.231		404.356	
		2.275.027		2.088.476
Financiële vaste activa				
Effecten	703.746		649.391	
Waarborgsommen	2.174		2.174	
		705.920		651.565
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	136.018		117.634	
Ministerie van OCW	43.354		84.527	
Overige overheden	24.326		124.752	
Overige vorderingen en overlopende activa	402.797		279.458	
		606.495		606.371
Liquide middelen				
Tegoeden op bankrekeningen	5.024.037		4.867.599	
Overige liquide middelen	-2.323		2.261	
		5.021.714		4.869.860
TOTAAL ACTIVA		8.609.156		8.216.272

Passiva	2023		2022	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.697.252		2.827.268	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	2.873.440		2.811.176	
		5.570.692		5.638.444
Voorzieningen				
Personele voorzieningen	463.428		392.153	
		463.428		392.153
Kortlopende schulden				
Crediteuren	234.265		221.874	
Ministerie van OCW	354.512		281.869	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	816.487		713.197	
Schulden terzake van pensioenen	164.817		216.936	
Overige kortlopende schulden	126.903		80.747	
Overige overlopende passiva	878.052		671.052	
		2.575.036		2.185.675
TOTAAL PASSIVA		8.609.156		8.216.272

B3 Staat van Baten en Lasten 2023

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	22.243.461	20.657.204	21.534.531
Overige overheidsbijdragen	160.399	257.174	320.129
Overige baten	439.249	318.071	264.962
Totaal baten	22.843.109	21.232.449	22.119.622
Lasten			
Personele lasten	19.277.991	17.607.716	18.080.480
Afschrijvingslasten	519.645	533.741	496.455
Huisvestingslasten	1.543.610	1.630.660	1.450.812
Overige lasten	748.442	628.962	694.052
Leermiddelen	909.893	843.207	842.152
Totaal lasten	22.999.581	21.244.286	21.563.951
Saldo baten en lasten	-156.472	-11.837	555.671
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	101.679	2.782	11.752
Financiële lasten	12.959	9.009	149.519
Saldo financiële baten en lasten	88.720	-6.227	-137.767
Resultaat baten en lasten	-67.752	-18.064	417.904

B4 Kasstroomoverzicht 2023

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-156.472		555.671
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	515.121		496.455	
Afschrijvingen desinvesteringen	-128.920		-	
Mutaties voorzieningen	71.275		143.680	
		457.476		640.135
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-124		620.156	
- Kortlopende schulden	389.361		573.389	
		389.237		1.193.545
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		690.241		2.389.351
Ontvangen interest	101.679		11.752	
Betaalde interest	-12.959		-149.519	
		88.720		-137.767
Kasstroom uit operationele activiteiten		778.961		2.251.584
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-706.196		-542.611	
Desinvesteringen materiële vaste activa	133.444		336.000	
		-572.752		-206.611
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-572.752		-206.611
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties financiële vaste activa	-54.355		115.011	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-54.355		115.011
Mutatie liquide middelen		151.854		2.159.984
Beginstand liquide middelen	4.869.860		2.709.876	
Mutatie liquide middelen	151.854		2.159.984	
Eindstand liquide middelen		5.021.714		4.869.860

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2023

Activa

Vaste activa

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
1.2 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	448.557	286.172
Inventaris en apparatuur	1.510.239	1.397.948
Andere vaste bedrijfsmiddelen	316.231	404.356
	<u>2.275.027</u>	<u>2.088.476</u>

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde</i>				
<i>31-12-2022</i>				
Aanschafwaarde	356.586	6.735.347	2.574.987	9.666.920
Cumulatieve afschrijvingen	-70.414	-5.337.399	-2.170.631	-7.578.444
	<u>286.172</u>	<u>1.397.948</u>	<u>404.356</u>	<u>2.088.476</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	213.668	465.950	26.578	706.196
Afschrijvingen	-51.283	-352.404	-111.434	-515.121
Desinvesteringen	-	-99.921	-33.523	-133.444
Afschrijvingen desinvesteringen	-	98.666	30.254	128.920
	<u>162.385</u>	<u>112.291</u>	<u>-88.125</u>	<u>186.551</u>
<i>Boekwaarde</i>				
<i>31-12-2023</i>				
Aanschafwaarde	570.254	7.101.376	2.568.042	10.239.672
Cumulatieve afschrijvingen	-121.697	-5.591.137	-2.251.811	-7.964.645
	<u>448.557</u>	<u>1.510.239</u>	<u>316.231</u>	<u>2.275.027</u>

Onder gebouwen en terreinen vallen de posten verbouwingen en groot onderhoud.

De andere vaste bedrijfsmiddelen betreffen o.a. de leermethoden.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouwen en terreinen (incl. groot onderhoud) 5-40 jaar

Inventaris en apparatuur (incl. ICT) 3-20 jaar

Andere vaste bedrijfsmiddelen (incl. leermethoden) 8-10 jaar

In 2023 zijn een heel aantal items buiten gebruik gesteld n.a.v. het controleren van de activelijsten op de scholen.

1.3 Financiële vaste activa	31-12	31-12
	2023	2022
	€	€
Effecten	703.746	649.391
Waarborgsommen	2.174	2.174
	<u>705.920</u>	<u>651.565</u>

Specificatie effecten:

<u>Omschrijving</u>	Boekwaarde <u>1-1-2023</u>	Mutaties <u>2023</u>	Boekwaarde <u>31-12-2023</u>
		+	-
Aandelen	194.922	37.809	-23.912
Obligaties	454.469	259.721	-219.263
Effecten	<u>649.391</u>	<u>297.530</u>	<u>-243.175</u>
			703.746

De waarborgsommen hebben betrekking op de borg voor het gebruik van de koffiezetapparatuur op diverse scholen.
De aandelen en obligaties zijn direct opeisbaar en worden gefinancierd door privaat vermogen.

Vlottende activa	31-12	31-12
	2023	2022
	€	€

1.5 Vorderingen

Debiteuren	132.758	100.794
Debiteuren gemeenten	3.260	16.840
Ministerie van OCW	43.354	84.527
Overige overheden	24.326	124.752
Overlopende activa	321.767	251.806
Overige vorderingen	81.030	27.652
	<u>606.495</u>	<u>606.371</u>

Specificatie overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	233.902	251.736
Overige overlopende activa	87.865	70
	<u>321.767</u>	<u>251.806</u>

Specificatie overige vorderingen

Nog te ontvangen bedragen	81.030	11.621
Overige vorderingen	-	16.031
	<u>81.030</u>	<u>27.652</u>

De vordering op het ministerie van OCW heeft uitsluitend betrekking op nog te ontvangen bekostiging asielzoekers met peildatum 01-10-23.

	31-12 2023 €	31-12 2022 €
1.7 Liquide middelen		
Tegoeden op bankrekeningen	5.024.037	4.867.599
Overig	-2.323	2.261
	<u>5.021.714</u>	<u>4.869.860</u>

Van de tegoeden op bankrekeningen is € 127.718 privaat (activiteitenrekeningen).

Passiva

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.697.252	2.827.268
Bestemmingsreserves	2.873.440	2.811.176
Totaal Eigen vermogen	5.570.692	5.638.444

	Saldo 31-12-2022	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€
Algemene reserve	2.827.268	-130.016	-	2.697.252
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve NPO	1.409.112	-	-	1.409.112
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	331.035	-4.696	-	326.339
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve privaat algemeen	317.000	-	-	317.000
Bestemmingsreserve activiteitenrekeningen	50.534	12.713	-	63.247
Bestemmingsreserve privaat inz. Beleggingen	703.495	54.247	-	757.742
Totaal bestemmingsreserves	2.811.176	62.264	-	2.873.440
	5.638.444	-67.752	-	5.570.692

Bestemmingsreserves publiek

De bestemmingsreserve NPO gelden is gevormd uit de nog niet bestede NPO middelen, ontvangen in 2021 en 2022. De bestedingstermijn is in februari 2022 verlengd met 2 jaar, waardoor de middelen besteed mogen worden in de schooljaren t/m 2024/2025.

De gelden zullen worden ingezet voor de interventies op de scholen.

De bestemmingsreserve Passend Onderwijs is gevormd uit de ontvangen overschotten van het Samenwerkingsverband en zijn n te besteden aan uitgaven voor passend onderwijs.

Bestemmingsreserves privaat

De bestemmingsreserve privaat algemeen is in 2022 ontstaan uit de bestemmingsreserve herwaardering.

De bestemmingsreserve activiteitenrekeningen betreft het saldo ingebracht en besteed door ouders.

De bestemmingsreserve privaat inz. beleggingen is gevormd om aan- en verkoopresultaten van effecten in de toekomst op te kunnen vangen.

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Personele voorzieningen	463.428	392.153
	463.428	392.153

	Saldo 31-12-2022	Dotatie/Vrijval 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	199.095	45.000	-32.785	211.310
Voorziening langdurig zieken	177.255	105.929	-112.099	171.085
Voorziening duurzame inzetbaarheid	15.803	15.230	-	31.033
Voorziening transitievergoeding	-	50.000	-	50.000
Totaal voorzieningen	392.153	216.159	-144.884	463.428

Aangezien de uitgaven voor groot onderhoud geactiveerd worden, is er geen voorziening groot onderhoud. De personele voorzieningen zijn aangepast aan de toekomstige personele verplichtingen.

	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Onderverdeling voorzieningen				
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	13.114	44.164	154.032	211.310
Voorziening langdurig zieken	138.348	32.737	-	171.085
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	31.033	-	31.033
Voorziening transitievergoeding	50.000	-	-	50.000
Totaal voorzieningen	201.462	107.934	154.032	463.428

2.4 Kortlopende schulden

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
Crediteuren	234.265	221.874
Ministerie van OCW	354.512	281.869
Belastingen en premies sociale verzekeringen	816.487	713.197
Schulden terzake van pensioenen	164.817	216.936
Overige kortlopende schulden	126.903	80.747
Overlopende passiva	878.052	671.052
	2.575.036	2.185.675
<i>Specificatie overige kortlopende schulden</i>		
Netto salaris	831	6.880
Te verr met ABBO	97.304	-
Vooruitontvangen bedragen	28.768	73.867
	126.903	80.747
<i>Specificatie overlopende passiva</i>		
Reservering vakantiegeld	595.743	563.555
Reservering bindingstoelage	57.926	63.360
Overige overlopende passiva	224.383	44.137
	878.052	671.052

Model G: Verantwoording subsidies OCW

Bestuur: Stichting de Waarden

Brinnr: 41782

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum	
Subsidieregeling lerarenbeurs 03WK	1074316	aug-2022	ja
Subsidieregeling lerarenbeurs 07PF	1074316	aug-2022	ja
Subsidieregeling lerarenbeurs 08MJ	1074316	aug-2022	ja
Subsidie doorstroom PO-VO	DPOVO21163	jul-2021	ja
Studieverlof 02WZ	1349385	22-8-2023	onderhanden
Studieverlof 03WK	1349446	22-8-2023	ja
Studieverlof 07PF	1349649	22-8-2023	onderhanden
Studieverlof 09CJ	1350413	22-8-2023	onderhanden
Subsidieregeling SOOL	SOOL23427	1-12-2023	onderhanden
Subsidieregeling SOOL	SOOL20255	26-11-2020	ja
Subsidieregeling SOOL	SOOL22083	16-6-2022	ja
Subsidieregeling SOOL	SOOL19224	25-2-2020	ja
Subsidieregeling SOOL	SOOL19186	25-2-2020	ja
Verbetering basisvaardigheden 2022 07HV	VBV22-PO-3582	11-11-2022	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden 2023 06LZ	VBV23-PO-0048	31-5-2023	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden 2023 08MJ	VBV23-PO-0855	31-5-2023	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden 2023 09CJ	VBV23-PO-0057	31-5-2023	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden 2023 14FE	VBV23-PO-0749	31-5-2023	onderhanden

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

N.v.t.

G2.B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

N.v.t.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 1 januari 2024 is basisschool het Kompas (08QN) overgedragen aan ABBO Kindcentra en behoort per die datum dus niet meer tot Stichting de Waarden. De definitieve financiële afrekening volgt na vaststelling van de jaarrekening 2023.

B6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De contracten van Canon zijn afzonderlijk met de betreffende school afgesloten met een looptijd variërend van 3 tot 7 jaar, waarna het contract stilzwijgend verlengd wordt. De gemiddelde jaarlijkse verplichting bedraagt ongeveer € 138.000.

Het contract met Burgman cleaning & hygienic system is ingegaan in 2020 en heeft een looptijd van 3 jaar met een jaarlijkse verplichting van ongeveer € 50.000. Het contract is stilzwijgend verlengd.

Met Woningstichting Brabantse Waard (nu: Woonkwartier) is een huurovereenkomst kantoorruimte afgesloten voor de huur van Kristallaan 1, 2e verdieping te Zevenbergen. Deze overeenkomst is ingegaan op 1 juli 2012 en had een looptijd van 3 jaar, met telkens een verlenging van 3 jaar. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden en de huurprijs bedroeg in 2023 ca. € 52.300

De afgegeven bankgarantie betreft Woningstichting Brabantse Waard, zijnde € 7.050 voor de huur van het bestuurskantoor op adres Kristallaan 1, 4761 ZC te Zevenbergen. Zekerheid voor deze bankgarantie is verpanding van tegoeden op de RABO BedrijfsSparRekening. Deze overeenkomst is per augustus 2012 aangegaan voor onbepaalde tijd.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2023

Baten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
3.1 (Rijks)bijdragen ministerie van OCW			
Reguliere bekostiging	19.252.948	18.338.087	-
Lumpsum	-	-	12.018.075
Materiële instandhouding	-	-	2.344.524
P&A	-	-	3.428.862
Aanvullende bekostiging NPO	949.769	1.135.494	1.870.431
Overige subsidies ministerie van OCW	1.458.936	698.974	1.197.085
Inhoudingen	-	-	-8.773
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	581.808	484.649	684.327
Totaal (Rijks)bijdrage ministerie van OCW	<u>22.243.461</u>	<u>20.657.204</u>	<u>21.534.531</u>

In 2023 is gestart met de vereenvoudiging van de bekostiging. De nieuwe "reguliere bekostiging" is in de plaats gekomen van een aantal andere bekostigingen.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke bijdragen	163.188	254.674	318.348
Overige overheidsbijdragen	-2.789	2.500	1.781
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>160.399</u>	<u>257.174</u>	<u>320.129</u>

3.5 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	96.986	95.000	95.815
Detachering personeel	54.471	60.000	3.690
Sponsoring	1.293	10.000	-
Overige	286.499	153.071	165.457
Totaal overige baten	<u>439.249</u>	<u>318.071</u>	<u>264.962</u>

Lasten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	17.582.771	16.608.710	16.964.617
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	15.230	-	15.803
Dotatie voorziening jubilea	42.550	45.000	2.731
Dotatie voorziening langdurig zieken	105.929	-	137.255
Dotatie voorziening transitievergoeding	50.000	-	-
Vrijval voorziening langdurig zieken	-112.099		
Inhuur externen	952.698	408.421	378.200
Overige personele lasten	970.091	635.585	706.590
	<u>19.607.170</u>	<u>17.697.716</u>	<u>18.205.196</u>
Overige uitkeringen (-/-)	-329.179	-90.000	-124.716
Totaal personele lasten	<u>19.277.991</u>	<u>17.607.716</u>	<u>18.080.480</u>
<i>Specificatie lonen en salarissen</i>			
Salariskosten	13.398.279	12.239.975	13.060.891
Sociale lasten	1.815.063	1.791.689	1.785.707
Premies Vervangingsfonds	-	511.871	5.846
Premies Participatiefonds	292.117	272.997	176.063
Pensioenpremies	2.008.312	1.792.178	1.936.110
Doorbelasting salariskosten	69.000	-	-
	<u>17.582.771</u>	<u>16.608.710</u>	<u>16.964.617</u>
<i>Gemiddeld aantal fte's</i>	<u>FTE's 2023</u>		<u>FTE's 2022</u>
OP	148,79		161,58
OOP	50,57		49,46
DIR	10,91		10,05
	<u>210,27</u>		<u>221,09</u>

De FTE's bij het bevoegd gezag hebben betrekking op het gemiddelde aantal werkzame medewerkers gedurende het boekjaar.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.2 Afschrijvingslasten			
Gebouwen en terreinen	51.283	52.492	37.412
Inventaris en apparatuur	352.404	362.823	343.665
Andere vaste bedrijfsmiddelen	111.434	118.386	115.378
Verlies verkoop activa	4.524	40	-
Totaal afschrijvingslasten	<u>519.645</u>	<u>533.741</u>	<u>496.455</u>

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	155.819	132.482	128.800
Onderhoud	389.117	519.372	413.290
Energie en water	426.114	476.381	396.230
Schoonmaakkosten	398.740	343.265	333.770
Heffingen	74.593	153.195	175.630
Overige	99.227	5.965	3.092
Totaal huisvestingslasten	<u>1.543.610</u>	<u>1.630.660</u>	<u>1.450.812</u>

4.4 Overige instellingslasten

Administratie en beheer	425.275	386.881	371.797
Accountantskosten	28.323	25.000	24.397
Overige instellingslasten	294.844	217.081	297.858
Totaal overige instellingslasten	<u>748.442</u>	<u>628.962</u>	<u>694.052</u>

Accountantshonoraria

Controle van de jaarrekening	27.347	25.000	22.942
Andere controlewerkzaamheden	-	-	1.455
Fiscale adviezen	520	-	-
Andere niet-controlediensten	455	-	-
	<u>28.322</u>	<u>25.000</u>	<u>24.397</u>

4.4 Leermiddelen

Inventaris en apparatuur	21.378	19.174	16.555
Leer- en hulpmiddelen	888.515	824.033	825.597
Totaal leermiddelen	<u>909.893</u>	<u>843.207</u>	<u>842.152</u>

5. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Financiële baten			
Rentebaten	40.641	2.782	-
Overige opbrengsten effecten	15.174	-	11.729
Koerswinst (on)gerealiseerd	45.864	-	23
Financiële lasten			
Rentelasten/bankkosten	6.093	7.106	16.708
Overige lasten effecten	6.866	1.903	7.389
Koersverlies (on)gerealiseerd	-	-	125.422
Saldo financiële baten en lasten	<u>88.720</u>	<u>-6.227</u>	<u>-137.767</u>

WNT-verantwoording 2023

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting de Waarden. Het voor deze stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 173.000. Het totaal aantal complexiteitspunten voor de stichting is 9. Zie onderstaande berekening.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	L.J.R. Hoogwerf
Functiegegevens	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 127.196
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.558
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 149.754</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 173.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 149.754

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	L.J.R. Hoogwerf
Functiegegevens	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.903
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.094
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 145.997</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 168.000
Bezoldiging	€ 145.997

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	G. Toonen	
Functiegegevens	a.i. Bestuurder	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01-31/12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.155	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 311.400	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 244.860	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 171.678	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 171.678	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	T. Groeneveld	A. van Atteveld	A. van Atteveld
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-30/11	1/1-30/11	1/12-31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 11.133	€ 7.370	€ 958
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.746	€ 15.831	€ 2.204
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 11.133	€ 7.370	€ 958
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	T. Groeneveld	Atteveld
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 12.618	€ 7.808
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.200	€ 16.800

vervolg 1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	G. van Son	D. Seegers	G. Tieman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12

Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 8.414	€ 7.293	€ 7.916
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.300	€ 17.300	€ 17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 8.414	€ 7.293	€ 7.916
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	G. van Son	D. Seegers	G. Tieman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12

Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 8.170	€ 6.720	€ 6.720
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.800	€ 16.800	€ 16.800

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder
Niet van toepassing.

Tabel 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900
Niet van toepassing.

Tabel 1f Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van
Niet van toepassing.

Tabel 1g Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie bepaling van
Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Complexiteitspunten	
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>	4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>	3
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9
<i>Bezoldigingsklasse</i>	D
<i>Bezoldigingsmaximum</i>	€ 173.000

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2023 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur reeds in deze jaarrekening verwerkt.

De verdeling van het negatieve resultaat ad € 67.752 heeft als volgt plaatsgevonden:

	€
Algemene reserve	-130.016
Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	-4.696
Bestemmingsreserve activiteitenrekeningen	12.713
Bestemmingsreserve privaat (inz. Beleggingen)	54.247
	<u>-67.752</u>

Model E: Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
SWV PO2811 Goeree-Overflakkee	stichting	Middelharnis	4
SWV PO3002 regio Roosendaal/Moerdijk e.o.	stichting	Roosendaal	4

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

C1 Controleverklaring

Ondertekening van de jaarrekening

L.J.R. Hoogwerf-Kasius
bestuurder was getekend
In verband met ontstentenis/belet: G.J.A. Toonen

A. van Atteveld
Voorzitter Raad van Toezicht was getekend

G. Tieman
Vice voorzitter Raad van Toezicht was getekend

G.A.M. van Son
Lid Raad van Toezicht was getekend

D.J.J. Seegers-van Eekeren
Lid Raad van Toezicht was getekend

Zevenbergen, d.d.

Ondertekening van de jaarrekening

L.J.R. Hoogwerf-Kasius
bestuurder
In verband met ontstentenis/belet: G.J.A. Toonen

A. van Atteveld
Voorzitter Raad van Toezicht

G. Tieman
Vice voorzitter Raad van Toezicht

G.A.M. van Son
Lid Raad van Toezicht

D.J.J. Seegers-van Eekeren
Lid Raad van Toezicht

Zevenbergen, d.d.

D1 Gegevens rechtspersoon per 31-12-2023

*	Bestuursnummer	41782
*	Naam en adres van de instelling	Stichting de Waarden Kristallaan 1 4761 ZC ZEVENBERGEN
*	Telefoonnummer	0168 404502
*	E-mailadres	info@dewaarden.nl
*	Internetsite	www.dewaarden.nl
*	Contactpersoon jaarverslag	ONS Onderwijsbureau, dhr. E.V. Cools
*	Telefoonnummer contactpersoon	088-8504771
*	E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
*	Administratiekantoor	ONS Onderwijsbureau
*	AK-nummer	401
*	Datum samenstellen jaarrekening	17-4-2024
*	Brin-nummer + NAW gegevens scholen	

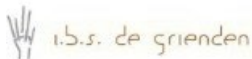
de Arenberg
Zandberg 70
4761 TW ZEVENBERGEN

09LL

het Bastion
Von Kropffplein 2
4791 HW ZUNDERT

09YP

de Grienden
Nieuwstraat 8
4926 AX LAGE ZWALUWE

07HV

de Hoeksteen
Olavstraat 31
4765 CP ZEVENBERGSCHE HOEK

15CX

de Fijne Aarde
Prinses Irenestraat 1-3
4793 CW FIJNAART

03WK

de Klaverhoek
Margrietstraat 28
4782 AH MOERDIJK

14FE

het Kompas
De Polderstraat 44
4794 AM HEIJNINGEN

08QM

de Molenvliet
Graaf Florisstraat 1a
4791 CA KLUNDERT

09CJ

de Neerhof
Bloedkoraal 1
4762 BJ ZEVENBERGEN

06KB

SBO het Palet
Mauritsweg 20
4791 JL KLUNDERT

02WZ

de Regenboog
Regenboogstraat 1
4761 ZX ZEVENBERGEN

07PF

de Rietvest
Keenestraat 7
4791 AM KLUNDERT

06LZ

de Schittering
Burgemeester Godwaldtstraat4
4927 BB HOOGE ZWALUWE

03QT

de Singel
Singel 1
4797 BJ WILLEMSTAD

07OA

de Toren
Witte Arend 2
4761 JA ZEVENBERGEN

08MJ

de Achtsprong
Kloosterstraat 31
3256 AH ACHTHUIZEN

05IJ